Ազգ

Azg armenian daily

4 ՅՈՒՆԻՍ 1998 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 98 (1601)

Այսօր Յալթա կմեկնի Հայաստանի պատվիրակությունը՝ նախագահի գլխավորությամբ

Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության գագաթաժողովին մասնակցելու նպատակով հունիսի 4-ին Յալթա կմեկնի Հայաստանի պաշտոնական պատվիրակությունը նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի գլխավորությամբ։

Պատվիրակության կազմում են արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանյանը, նախագահի խորհրդական Արամ Սարգսյանը, Ուկրաինայում Հայաստանի դեսպան Հրաչ Սիլվանյանը։ Գագաթաժողովի ընթացքում նախատեսվում է ստորագրել ՍՏՀԿ կազմակերպության խարտիան։

Յալթայում նախագահը նաեւ հանդիպումներ կունենա Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության անդամ մի շարք երկրների ղեկավարների, ինչպես նաեւ Ղրիմի հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ։

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

ԼՂՀ-ն կառուցվածքային փոփոխությունների շեմին

Նախագահ Արկադի Ղուկասյանը կստանձնի նաեւ վարչապետի պաշտոնը

Վերջին օրերին շրջող տագնապալի տարաձայնությունների վրա ի վերջո որոշ լույս սփռեց ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի երեկ կայացած մամուլի ասուլիսը։ Այո, վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանը հեռանում է, սակայն նրան չի փոխարինում ԼՂՀ պաշտպանության բանակի հրամանատար եւ պաշտպանության նախարար Սամվել Բաբայանը։ Փոխարենը սպասվում են կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց արդյունքում ԼՂՀ նախագահը կստանձնի նաեւ վարչապետի պաշտոնը 2 փոխվարչապետների օգնությամբ։

«ԼՂՀ կառավարությունում ճգնաժամ չկա։ Եթե նույնիսկ գոյություն ուներ որոշակի լարվածություն, ապա արդեն հաղթահարված է»։ Այդ մասին ասաց ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը հունիսի 3-ի մամուլի ասուլիսի ընթացքում։ Նախագահի խոսքերով, եթե կառավարությունում ճգնաժամային իրավիճակ ստեղծվեր, ինքը կհետաձգեր եւ կդադարեցներ պաշտոնական այցը Ֆրանսիա։ Բանն այն է, որ ԼՂՀ վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանին, ըստ նախագահի, այդպես էլ չհաջողվեց համախոհների ու գաղափարակիցների թիմ ձեւավորել կառավարությունում, ինչը հանգեցրեց ԼՂՀ տնտեսության զարգացման սկզբունքների տարբեր պատկերացումների ու մոտեցումների ձեւավորմանը։ «Կա ԼՂՀ վարչապետի հրաժարականի դիմումը, որն ամենայն հավանականությամբ կընդունեմ մոտ օրերս։ Այնուհետեւ կառուցվածքային եւ կադրային փոփոխություններ կիրականացվեն կառավարության կազմում։ Չի բացառվում, որ վարչապետի պաշտոնը կստանձնեմ ես մեկ կամ երկու փոխվարչապետի առկայությամբ։ Եթե մարդը չի ուզում աշխատել, ես չեմ կարող ճնշում գործադրել նրա վրա։ Կարող եմ փորձել համոզել կամ չհամոզել, բայց չեմ կարող ստիպել, որ աշխատի», ասաց Արկադի Ղուկասյանը։

Նախագահի խոսքերով, ԼՂՀ իշխանությունները դեռեւս չեն ավարտել տեսական շինարարության գործընթացը։ Ներկայումս շարունակվում են խորհրդակցություններ ինչպես ԼՂՀ, այնպես էլ ՀՀ տեսական օղակների ներկայացուցիչների հետ ԼՂՀ տնտեսության զարգացման նոր ուղիների եւ կոնցեպցիաների մշակման շուրջ, որը, ըստ նախագահի, նորմալ գործընթաց է ցանկացած տեսության համար։

Անդրադառնալով ԼՂՀ-ում ստեղծված սոցիալ-տնտեսական ծանր իրավիճակին, Ղուկասյանը նշեց. «Մենք ունենք լուրջ խնդիրներ սոցիալական ոլորտում։ Դրանց չկարգավորվածությունը բացատրվում է ԼՂՀ-ի հնարավորությունների սահմանափակվածությամբ։ Անհրաժեշտ է ստեղծել նոր աշխատատեղեր, ակտիվացնել հարկային քաղաքականությունը։ Պետք է օգտագործենք բոլոր ռեզերվները։ Որպես օբյեկտիվ պատճառ, պետք է մատնանշեմ երկաթգծի, օդային կապի բացակայությունը։ Չկան ներդրումներ եւ կրեդիտներ, նվազագույնի է հասցված սփյուռքի օգնությունը», ընդգծեց Ղուկասյանը։

ԼՂՀ նախագահը ընդգծեց, որ բնակչության արտագաղթի պատճառը ոչ միայն սոցիալ-տնտեսական բնույթ ունի։ Նրա կարծիքով, անհրաժեշտ է մտածել ԼՂՀ-ում տիրող բարոյահոգեբանական իրավիճակի առողջացման մասին, որի համար, ըստ Ղուկասյանի խոսքերով, պատասխանատու է նախ եւ առաջ ինքը նախագահը։ «Ես որպես ԼՂՀ նախագահ, երաշխավորում եմ քաղաքացիների իրավունքների պաշտպանվածությունը։ Իրադրության բարելավմանը պետք է նպաստեք նաեւ դուք՝ լրագրողներդ, ձեր ունեցած բոլոր միջոցներով», ասաց ԼՂՀ նախագահը՝ խոստանալով 2-3 օրից հուսակեցնել ԼՂՀ կառավարության կառուցվածքում անցկացվելիք փոփոխություններն ու դարձյալ հանդիպել ԶԼՄ ներկայացուցիչների հետ։

Արկադի Ղուկասյանը անդրադարձավ նաեւ Ֆրանսիա կատարած այցի մանրամասներին։ Նա գոհունակություն հայտնեց Ֆրանսիայի իշխանությունների, հայկական համայնքի, մասնավորապես Փարիզի, Լիոնի, Ալֆորվիլի քաղաքների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների արդյունքներից։ ԼՂՀ-Ֆրանսիա կապերը կընդլայնվեն ու կամրապնդվեն։ Պրն Ղուկասյանը շնորհավորեց բոլոր ներկաներին՝ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի կողմից Հայոց եղեռնի ճանաչման առթիվ։

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ՃԱՆԱՉՈՒՄ

Կաթողիկոսի շնորհակալական նամակը Ֆրանսիայի ԱԺ նախագահին

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոսը Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման առիթով մայիսի 30-ին Նյու Յորքից շնորհակալական նամակ է հղել Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի նախագահ Լորան Ֆաբիուսին, արտահայտելով իր գոհունակությունը՝ ընդունված որոշման համար։

Նամակում մասնավորապես ասվում է.

«Մեծ հրճվանքով եւ խոր գոհունակությամբ իմացանք, որ Ֆրանսիական Հանրապետության Ազգային ժողովը, 1998-ի մայիսի 29-ին, ձեր նախագահությամբ կայացած նիստին, պաշտոնապես ճանաչեց 1915-ին կատարված հայերի ցեղասպանությունը։

Հայ եկեղեցու Հոգեւոր Պետի հանգամանքով, հանուն թեմական արքեպիսկոպոսների եւ համայն հայ հավատացյալների ի Հայաստան, ի Լեռնային Ղարաբաղ եւ ի սփյուռս աշխարհի, ձեզ ենք ներկայացնում մեր խոր երախտագիտությունը եւ բարձր գնահատանքը Ազգային ժողովի պատմական որոշման համար, որն արտահայտում է ճշմարտության վկայելու իմաստությունն ու քաջությունը, հօգուտ արդարության դատին։

Ազգային ժողովի որոշումը ուրախացրեց ոչ միայն հայկական ծագում ունեցող ձեր քաղաքացիներին, այլեւ ամբողջ հայ ազգին, որը երախտապարտ է Ազգային ժողովի արդար եւ արժանի որոշման համար։

Խնդրում ենք ներկայացնել մեր ջերմագին շնորհակալությունները Ազգային ժողովի անդամներին եւ մեր աղոթքներն ու օրհնությունները՝ ձեր կատարած ազնիվ գործի համար, ի բարգավաճումն ու հառաջադիմություն Ֆրանսիայի, որ միշտ մոտ է եղել մեր՝ հայերիս, քրիստոնեական հավատքով եւ եւրոպական ոգով բաբախված հոգուն։

Հաճեցեք ընդունել, պր. նախագահ, մեր աղոթքներն ու բարձր գնահատությունը, մեր լավագույն մաղթանքները՝ Ազգային ժողովին եւ ֆրանսիացի ժողովրդին»։

ՄԱՄԼՈ ԴԻՎԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ

Բյուջեի կատարողական

Կառավարության տվյալները շեղվում են ԿԲ եւ վիճակագրության տվյալներից

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

ԱԺ-ում սկսվեց «ՀՀ 1997 թ. պետբյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը հաստատելու մասին» օրենքի նախագծի քննարկումը։ Առաջին անգամ, համաձայն «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» արդեն գործող օրենքի, կառավարությունը օրենսդիրներին ներկայացնում է անցած տարվա բյուջեի կատարողականը՝ հանրապետության մակրոտնտեսական իրավիճակի եւ տնտեսական քաղաքականության ծաղկաքաղով։ Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի առաջին փոխնախարար Արա Ասլիկյանն ԱԺ մշտական հանձնաժողովների անդամների ուշադրությանը ներկայացրեց իրենց հաշվետվությունը, որին կից ԱԺ վերահսկիչ պալատը՝ իր եզրակացությունը։ Չորեքշաբթի 97 թ. պետբյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվության քննարկումը բացեց ԱԺ փոխխոսնակ Յուրի Բախշյանը՝ ընդգծելով, թե առաջին քննարկման նյութը հարկաբյուջետային քաղաքականությունն է եւ պետբյուջեի դեֆիցիտը, ԿԲ հաշվետվությունը։

Բյուջե, որ երեք վարչապետների ձեռքով է անցել

1997 թ. բյուջեն կարելի է համարել երեք ծնողների զավակ. բյուջեն սկսեց գրվել տակավին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի եւ Լեւոն Բարխուդարյանի օրոք, շարունակվեց եւ ամբողջացավ Արմեն Սարգսյանի ու Լեւոն Բարխուդարյանի ջանքերով, իսկ կատարել վիճակվեց այժմյան նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին։ 1997 թ. մարտին, երբ Ռոբերտ Քոչարյանը նշանակվեց ՀՀ վարչապետ, բյուջեի կատարումը օրհասական վիճակում էր՝ չվճարումների հսկայական բեռ, կենսական անհրաժեշտության ծախսեր՝ նվազագույն եկամուտների պայմաններում։

Արա Ասլիկյանը ստանձնել էր ծանր բեռ՝ ներկայացնել նման ոդիսականն ապրած բյուջեի կատարողականը, որտեղ թռիչքային տատանումներն ու տնտեսական անկումը միմյանց հաջորդում են։

Տես ▸ էջ 2

Ոչ միայն աղվեսը, այլեւ դոշը

Միլլի մեջլիսը դիմել է Ֆրանսիայի խորհրդարանին

ԲԱՔՈՒ, 3 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Միլլի մեջլիսի արտահերթ նիստում պատգամավորները քննարկել են այն փաստը, որ Ֆրանսիան հրապարակավ ճանաչել է 1915 թ. Հայոց եղեռնը, եւ ընդունել դիմում՝ ուղղված Ֆրանսիայի Հանրապետության խորհրդարանին։ Ինչպես հաղորդում է ANS-press գործակալությունը, դիմումում ասվում է, որ «շնորհիվ Ռուսաստանի ծածուկ եւ բացահայտ աջակցության, սկսած XIX դարի վերջից հայ ազգայնականները ներկայիս Թուրքիայի եւ Կովկասի տարածքում իրենց պետությունն ստեղծելու նպատակով զանգվածային ահաբեկչության ճանապարհով ոչնչացրին 2 միլիոնից ավելի թուրքերի ու ադրբեջանցիների։ Այդ քաղաքականությունը շարունակվում է եւ մեր օրերում»։ Սկսած 1988 թվականից, ասվում է փաստաթղթում, «հայ անջատականները գրավեցին Ադրբեջանի տարածքի 20 տոկոսը, կատարեցին էթնիկական զտում եւ հիմա փորձում են բռնությամբ Լեռնային Ղարաբաղը միացնել Հայաստանին»։ Արդյունքում նշվում է դիմումում, մեկ մլն ադրբեջանցիներ դարձել են փախստականներ, 18 հազար մարդ զոհվել է, ավելի քան 20 հազ. խաղաղ բնակիչ վիրավորվել եւ 50 հազարը դարձել է հաշմանդամ։ Ադրբեջանի խորհրդարանի պատգամավորները հույս ունեն, որ Ֆրանսիայի ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրի քաղաքական գործիչները այս հարցում օբյեկտիվ կլինեն եւ կշռադատված որոշում կընդունեն։

ՍՏՈՐԱԳՐԱՀԱՎԱՔ

Արտահերթ ԱԺ նիստը «Կոնյակի» վերաբերյալ հարցական է

ՀԿԿ խմբակցության անդամ Խորեն Սարգսյանը, որը դեռ անցած շաբաթ նախաձեռնել էր «Կոնյակի» գործարանը սեփականաշնորհման ցանկից դուրս բերելու օրենսդրական նախաձեռնություն, հավաքեց 66 ստորագրություն։ Համաձայն ԱԺ կանոնակարգի, ԱԺ նախագահը պետք է գումարեր արտահերթ նստաշրջան օրակարգում ունենալով «Կոնյակի» գործարանը մասնավորեցման ցանկից դուրս բերելու հարցը։ Բայց արտահերթ նիստի փոխարեն կառավարության առաջարկով տեղի ունեցան փակ լսումներ։ Վարչապետ Արմեն Դարբինյանը, ֆինանսների ու էկոնոմիկայի, կառուցվածքային եւ տնտեսական բարեփոխումների նախարարներ Էդվարդ Սանդոյանն ու Վահրամ Ավանեսյանը հուսով էին, որ փակ լսումներում իրենց ներկայացրած փաստարկները կհամոզեն պատգամավորներին՝ հրաժարվելու արտահերթ նստաշրջանից։ Լսումներից հետո երկու պատգամավոր «Հանրապետություն» խմբակցությունից՝ Վաչագան Հարոյանը եւ Հակոբ Հակոբյանը, հրաժարվեցին իրենց նախնական համաձայնությունից։

ԱԺ խոսնակ Խոսրով Հարությունյանն իր ճեպազրույցում հայտնեց, թե կանոնակարգը տարընթերցումներ է առաջացնում, եթե որոշ պատգամավորներ հրաժարվում են իրենց ստորագրությունից, ապա օրենսդրական նախաձեռնությունը չի կարող ընդունվել, իմա՝ հունիսի 5-ին, 12:00-ին արտահերթ չի կայանա։ Երեկ Խորեն Սարգսյանը «Ազգին» տեղեկացրեց, թե ինքն արդեն լրացնում է ցուցակը։ Այսպես Լեոնիդ Հակոբյանը ստորագրել է «Կոնյակի» գործարանը չսեփականաշնորհելու օրենքի նախագծի ներքո, մնում է եւս մեկ ստորագրություն, որպեսզի արտահերթ նիստը գումարվի։ Խորեն Սարգսյանը հայտնեց, թե ինքը պատրաստ է լրացուցիչ 5-10 ստորագրություն ներկայացնելու՝ չմոռանալով նշել, թե որոշ ստորագրող պատգամավորների հետ կառավարությունը բանակցություններ է վարել՝ համոզելու նրանց փոխել դիրքորոշումը։

Ն. Դ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ընթացիկ

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Բյուջեի կատարողական

Սկիզբը էջ 1

1997 թ. գրանցվեց ՀՆԱ 3,1 տոկոս իրական աճ, որը 2,9 տոկոսով ցածր էր ծրագրային մակարդակից: ՀՆԱ աճի շեղումը, կառավարության համոզմամբ, պայմանավորված էր տնտեսության հիմնական ճյուղերում արձանագրված անկմամբ: Օրինակ, 1997 թ. արդյունաբերությունը ՀՆԱ ճյուղային կառուցվածքում ապահովել է ընդամենը 1,1 տոկոսի աճ: «Աննախադեպ տարերային աղետների պատճառով» գյուղատնտեսությունում արձանագրվել է 4,2 տոկոս անկում: Միակ աճը, որը հաջողվել է գրանցել, առեւտրի ոլորտում էր՝ 5,1 տոկոսի: Սակայն ՀՆԱ-ում վերջինիս ցածր տեսակարար կշիռը՝ 10 տոկոս, թույլ չի տալիս «փոխհատուցել» մնացյալ ճյուղերում արձանագրված անկումը: Ինչ վերաբերում է սպառողական գներին, ապա 97-ին դրանց մակարդակը բարձրացել է ավելի քան 15 տոկոսով:

Հաշվետու տարվա պետբյուջեի մասին օրենքի տառի պահանջով՝ եկամուտները պետք է կազմեին 117,9 մլրդ դրամ, բայց փաստացի եկամուտները գերակատարվեցին՝ 126,1 մլրդ՝ ապահովելով 7 տոկոսի աճ: Ռոբերտ Քոչարյանի կառավարության հիմնական նվաճումը հետեւյալն էր. «Պետբյուջեի համալրումը կատարվել է գերազանցապես սեփական եկամուտների միջոցով՝ հանրապետության տնտեսության ինքնավերարտադրման եւ ընդլայնման արդյունքում»: Եկամուտների համալրման աղը հարկային եւ մաքսային վարչարարության կտրուկ բարելավումն էր՝ հարկային մուտքերի բուռն աճ, որի ֆիսկալ արդյունքը հարկային բազայի ընդարձակումն էր, ստվերային տնտեսության չափերի կրճատումը:

Պետբյուջեի դեֆիցիտը —լրացվել է շնորհիվ ԿԲ-ի

Սեփականաշնորհումից մուտքերն ընդամենը 0.4 տոկոս

1997 թ. պետբյուջեի դեֆիցիտը կազմել է 20,7 մլրդ դրամ, որը հիմնական մասով ֆինանսավորվել է ԿԲ վարկի հաշվին, քանզի հատկապես առաջին կիսամյակում սեփական եկամուտները նվազագույն էին, կանխիկ դրամի մուտքագրման մակարդակը՝ ցածր, իսկ օտարերկրյա դրամաշնորհները՝ լոկ թղթերի վրա: Այդ ժամանակահատվածում ԿԲ վարկային գծի միջոցներից օգտագործվեց գրեթե 9 մլրդ դրամ:

Դեֆիցիտի ֆինանսավորման ներքին աղբյուրները, որոնց թվում պետական ունեցվածքի սեփականաշնորհումից ստացվելիք մուտքերն էին, աղքատիկ պատկեր ունեն՝ բյուջեով նախատեսված 14,4 մլրդ դրամի դիմաց՝ փաստացի ապահովվեց ընդամենը 0,4 տոկոս կատարում: Զուգահեռաբար տնտեսավարող սուբյեկտների ապառքները, այսինքն՝ հարկային պարտավորությունների չվճարումները, աճեցին՝ տարեվերջին կազմելով ավելի քան 19 մլրդ դրամ: Ապառքների կայուն աճը վկայում է արդյունաբերության մեջ հիվանդագին երեւույթների խորացման մասին: Իբրեւ տխուր ավանդույթ՝ ապառքների առյուծի բաժինը կենտրոնացված է ոչ մեծ թվով հայտնի ձեռնարկություններում, իսկ գոյացման հիմնական աղբյուրը ԱԱՀ-ն է եւ շահութահարկը: Փաստենք, որ խորհրդարանը բարեփոխեց շահութահարկի դրույքաչափը եւ հավաքագրումը: Իսկ ԱԱՀ դրույքաչափի նվազեցումը պատճառ դարձավ փոքրիկ տրոյական պատերազմի ԱԺ-ի եւ կառավարության միջեւ:

Արա Ասլիկյանն ընկրկեց

97 թ. պետբյուջեի կատարողականի անդրանիկ քննարկման պղպեղը ԱԺ Վերահսկիչ պալատի եզրակացությունն էր, որը պատճառ դարձավ նիստի հետաձգման: Արա Ասլիկյանն ընկրկեց՝ խոստանալով այսօր բացատրել իրենց, ԿԲ-ի եւ վիճնախարարության ներկայացրած տվյալների տարբերությունները, որոնք տեղ-տեղ հասնում են 6 մլրդ դրամի: Օրինակ, ըստ հաշվետվության՝ պետբյուջեի հարկային եկամուտները կազմում են 102,8 մլրդ դրամ, ըստ վիճվարչության տեղեկագրի՝ 111, 4 մլրդ դրամ: Ըստ հաշվետվության՝ պետբյուջեի մուտքերը ԿԲ շահույթից կազմել են 5.3 մլրդ դրամ, սակայն ԿԲ հաշվետվությունում ամրագրված ցուցանիշները հավաստում են, որ իրենց շահույթից կառավարությանը բաշխվել է 11,9 մլրդ: Տարբերությունը 6,5 մլրդ է:

Որտե՞ղ է թաղված շան գլուխը. Արա Ասլիկյանը կփորձի պարզել դա այսօր՝ օրենսդիրների եւ ԿԲ-ի հետ:

ԴԱՏԱԻՐԱՎԱԿԱՆ

Գերագույն դատարանը լուծարման նախաշեմի՞ն

Դատաիրավական բարեփոխումները Հայաստանում պետք է ավարտվեն, այսպիսին է կամքը Սահմանադրության եւ միջազգային պայմանավորվածությունների: Բայց քաղաքական որոշակի պատճառներով հայաստանյան դատաիրավական բարեփոխումները ձգձգվում են, միայն վերջերս սկսվեց սրընթաց օրինաստեղծ գործընթացը: ԱԺ-ը փութով վավերացնում է դատաիրավական բարեփոխումներին վերաբերող բոլոր օրինագծերը: Ինչպես հայտնեց ԱԺ պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը, կառավարությունը, ի մասնավորի արդարադատության նախարարությունն, արդեն դիմել է ԱԺ-ին երկու արտահերթ եռօրյա կազմակերպելու նախաձեռնությամբ, որոնց ընթացքում ամենաուշը հուլիսի կեսերին դատարանակազմության եւ դատավարական օրենսդրություն կընդունվի: Օրենսդրությունը կընդունվի, բայց այն իրականացող է պետք. դատական նոր համակարգի կազմավորումը ոչ երկու եւ ոչ էլ երեք շաբաթվա աշխատանք է: Փակուղուց դուրս գալու նախանձախնդրությամբ կառավարությունը խորհրդարանում առաջին ընթերցմամբ վավերացրեց «Դատական բարեփոխումների անցումային ժամանակաշրջանում ՀՀ դատական համակարգի գործունեության մասին» նախագիծը, ուր առաջարկվում է հուլիսի մեկից սկսել Գերագույն դատարանի լուծարումը, հուլիսի 14-ից պետք է գործի նրան փոխարինող Վճռաբեկ ատյան: Հիշեցնենք՝ ՀՀ Սահմանադրության համաձայն, Գերագույն դատարան գոյություն չի ունենալու, նրան փոխարինելու է Վճռաբեկը: Օրենքով նախատեսվում է նաեւ արդարադատության խորհրդի փոփոխություն:

ՀՀ Գերագույն դատարանի աշխատակազմը, ինչպես նաեւ Դատավորների միությունը օրենքի այս նախագիծը համարում է հակասահմանադրական: Կռվանն ազդեցիկ է. Սահմանադրության 116 հոդվածի 7-րդ կետում գրված է. «Շրջանային (քաղաքային) ժողովրդական դատարանները եւ Գերագույն դատարանը մինչեւ Սահմանադրությանը համապատասխան դատարանակազմության եւ դատավարական օրենսդրության ընդունումը, դատական նոր համակարգի կազմավորումը շարունակում են գործել իրենց նախկին լիազորությունների շրջանակում»:

ԱԺ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի հետ հանդիպման ժամանակ ԳԴ աշխատակազմը հավաստեց. «Նոր դատական համակարգը չկազմավորված փորձ է արվում փլուզել գործող համակարգը, ինչն անիմաստ եւ ծայրահեղ վտանգավոր քայլ է»: Օրենսդիրները եւ դատական իշխանության դեռեւս գործող մոհիկանները հանգեցին ընդհանուր եզրակացության՝ անցումային ժամանակաշրջանի համար նախատեսված նոր Վճռաբեկ ատյանը չպետք է ստեղծվի, փոխարենը ՀՀ նախագահն իր հրամանագրով մինչեւ 99 թ. հունվար պետք է կամ երկարացնի ԳԴ լիազորությունները, կամ դարձյալ իր հրամանագրով նշանակումներ կատարի: ԳԴ դատավոր Դ. Ավետիսյանը ամփոփեց. «Շենքի կառուցումը չսկսենք տանիքից: Արհեստավարժ շինարարները սկսում են հիմքերից»: ԳԴ-ն օրինաստեղծ համագործակցության ձեռք է մեկնում արդարադատության նախարարությանը եւ ԱԺ-ին՝ բացառելու համար օրենքների մենաշնորհային մշակումը:

Ն. ԴՈՒԼԱՐՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Լույս է տեսել Հակոբ Չաքրյանի հերթական աշխատությունը

Արմէն եւ Բերսաբէ Ներեճեան հիմնադրամի (ԱՄՆ) մեկենասությամբ ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի արեւելագիտության ինստիտուտը հրատարակել է Հակոբ Չաքրյանի «Ղարաբաղյան հիմնահարցը հայ-թուրքական հարաբերությունների համատեքստում» գրքույկը: Մասնագետ, որի գրչին են պատկանում նախորդ տարիներին լույս տեսած «Ազգային հարցի ակունքները Թուրքիայում» (Երեւան, 1994), «Միջկուսակցական պայքարը Թուրքիայում եւ բանակը (60-90-ական թթ.)» (Երեւան, 1995), «Քաղաքական կուսակցությունները Թուրքիայում» (Երեւան, 1996), «Հայ-թուրքական հարաբերությունների զարգացման ընդհանուր տրամաբանությունը» (Երեւան, 1997) եւ այլ աշխատություններ:

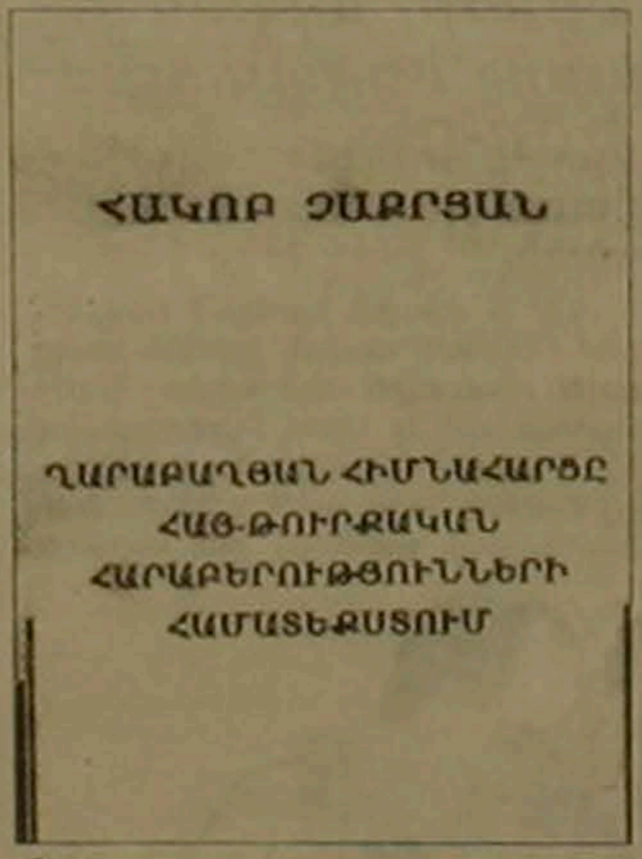

«Ազգի» ընթերցողը վաղուց է ծանոթ Հակոբ Չաքրյանի հոդվածներին, որոնցում արտացոլվում են ժամանակակից Թուրքիայի, Անդրկովկասի եւ Միջին Ասիայի խնդիրները: Նա ՀՀ ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող է (պատմական գիտությունների թեկնածու), նաեւ «Ազգ» թերթի հիմնադիր կազմից է եւ այսօր նույնպես թերթի քաղաքական մեկնաբանն է:

Նոր աշխատության յուրաքանչյուր պարբերություն փաստարկված է հարուստ (եւ քչերին հայտնի) տեղեկություններով եւ միակ տրամաբանական եզրահանգմամբ:

Անկասկած, այն ուղղակի անհրաժեշտ կլինի աշխարհաքաղաքական հարցերով զբաղվողների համար եւ պարտադիր է դիվանագետներին:

Ա. Գ.

Նոր թղթադրամների էսքիզները հաստատված են

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հունիսի 3-ին տեղի ունեցած ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում, որը վարում էր բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը, հաստատվեցին 50 եւ 100 դրամ անվանական արժեքով թղթադրամների էսքիզները, հիմք ընդունելով «ՀՀ Կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի համապատասխան դրույթները, ինչպես նաեւ հաշվի առնելով ՀՀ թղթադրամների պատրաստման մրցութային հանձնաժողովի եզրակացությունը:

Ինչպես ասացին ՀՀ ԿԲ տեղեկատվական կենտրոնում, խորհրդի նիստը ի գիտություն է ընդունել ԿԲ 1998-ի առաջին եռամսյակի ֆինանսական հաշվետվությունը:

Խորհրդի նիստում որոշում է ընդունվել ԿԲ նախագահի հրամանով հատուկ (մասնագիտացված) գործառնական գրասենյակներ գրանցելու մասին, որը բխում է բնակչությանը մատուցվող առանձին ծառայությունների, մասնավորապես էլեկտրական էներգիայի դիմաց վճարումների բանկային սպասարկումն ապահովելու անհրաժեշտությունից:

Ղեկավարվելով «Բանկերի եւ բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով եւ հաշվի առնելով գրանցման եւ լիցենզավորման հանձնաժողովի դրական եզրակացությունը, ԿԲ խորհուրդը որոշում է ընդունել «Ռոսիյսկի կրեդիտ-Արմենիա բանկ» ՓԲԸ-ն գրանցելու մասին:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Թունաքիմիկատներն ազդում են մարդու առողջության վրա

«Հայաստանի այն շրջաններում, մասնավորապես՝ Արտաշատում, Աշտարակում, Ապարանում, Մասիսում, Արարատում, որտեղ թունաքիմիկատների օգտագործումը գյուղատնտեսությունում ավելի մեծաքանակ է, տեղի բնակչության շրջանում առաջ է բերում նյարդային համակարգի, ալերգիկ եւ շնչառական ուղիների հիվանդությունների աճ: «Այս եզրակացությանը հանգելով իրականացնում ենք հետեւյալ ծրագիրը՝ ազգաբնակչության առողջական վիճակի ուսումնասիրումը եւ գնահատումը կապված շրջակա միջավայրի գործոնների հետ (օդ, ջուր, հող, սննդամթերք), թունաքիմիկատների, հանքային պարարտանյութերի, պլաստիկ եւ պոլիմերային նյութերի ազդեցությունը շրջակա միջավայրի եւ մարդու առողջության վրա, որոնք լայնորեն օգտագործվում են գյուղատնտեսությունում, արտադրությունում, շինարարությունում, կենցաղում, ասաց շրջակա միջավայրի, հիգիենայի եւ կանխարգելիչ թունաբանության ինստիտուտի տնօրեն Ալբերտ Մայրապետյանը: Բացի այս ծրագրից ինստիտուտը իրականացնում է 9 թեմաներով հետազոտություններ, որոնցից են Սեւանա լճի ջրերի հիգիենիկ վիճակի գնահատումը որպես հեռանկարային խմելու ջրի աղբյուր, արտակարգ իրավիճակներում (տարերային եւ զանգվածային աղետների ժամանակ) ազգաբնակչության հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային անվտանգության հիմնախնդիրների ապահովումը, շրջակա միջավայրի էկոլոգո-գենետիկական մոնիտորինգի հիգիենիկ ասպեկտները, պոտենցիալ թունավոր քիմիական նյութերի ազգաբնակչության առողջության եւ շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցության գնահատման նպատակով տեղեկատվական-որոնողական (տվյալների բանկ) ստեղծումը եւ այլ ծրագրեր: «Այս ծրագրերն ունեն կարեւոր պետական նշանակություն եւ դրանց ֆինանսավորումը պետք է լինի առաջնահերթ, որը, ցավոք, ժամանակին եւ բավարար քանակով չի արվում», ասաց Ա. Մայրապետյանը:

Ինստիտուտը ստեղծվել է 1971 թ.: Հանդիսանալով նախկին Խորհրդային Միության տարածքում երկրորդը իր նշանակությամբ, ինստիտուտը երկար տարիներ կատարել է գիտական հետազոտություններ եւ կազմել եզրակացություններ բոլոր հանրապետությունների համար: Խորհրդային Միության փլուզումից հետո կապերը խզվեցին եւ 1992 թ. ինստիտուտը հետազոտություններ է կատարում միայն ՀՀ կառավարության պատվերով:

ՍՈՆԱ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 562941 AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Տնօրէնութիւն /հեռ 562863
Համակարգչային ծառայութիւն /581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՀՀ «Զարգացման ազգային օրակարգը»՝ 10 ամսում

ՀՀ կառավարության ծրագիրը, որ, ներկայացվելով պատգամավորների դատին, ի հեճուկս դեկլարատիվության մեղադրանքների, անարգել ընդունվեց մեր երկրի օրենսդիր մարմնի կողմից, հայեցակարգային փաստաթուղթ էր, որին կոնկրետ ենթածրագրերով միս ու արյուն կհաղորդի ՀՀ կառավարության և ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերի միջև օրերս ստորագրված համաձայնագրով նախատեսված «Զարգացման ազգային օրակարգ» կոչվող ծրագիրը: Այս մասին լրագրողները տեղեկացան երեկ ՄԱԿ-ի երևանյան գրասենյակում հրավիրված ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ղեկավար Արոս Մանուկյանի և Հայաստանում ՄԱԿ-ի համակարգող, Զարգացման ծրագրերի մշտական ներկայացուցիչ Կասիգա Չեկալովիչի համատեղ ասուլիսում:

75 հազար դոլարանոց այս ծրագիրը, որի մտահղացումը, ըստ պրն Մանուկյանի, ծնվել է Ռոբերտ Քոչարյանի Փարիզ կատարած այցելության ժամանակ դոնոր երկրների և կազմակերպությունների ներկայացուցիչների համաժողովի ընթացքում, իրագործվելու է 10 ամսում բացառապես դրամաշնորհային (գրանտային) ֆինանսավորմամբ: Ծրագրի նպատակը Հայաստանի տնտեսության զարգացման կոնկրետ ենթածրագրերի մշակումն է, տնտեսական գերակայությունների հստակեցումը կառավարության ծրագրի հայեցակարգային դրույթներին համապատասխան: Դեկտեմբերից սկսված և միայն 10 օր առաջ ավարտված բանակցությունների արդյունքում ՀՀ կառավարության և ՄԶԾ գրասենյակի միջև ձեռք բերված համաձայնությամբ առաջիկա օրերին կստեղծվի ՀՀ նախագահին և վարչապետին կից փորձագետների, գիտնականների, տնտեսագետների ոչ մեծ (8 հոգանոց) խումբ, որ կներկայացնի տնտեսական զարգացումների հետևյալ ուղղությունները. մակրոտնտեսական կայունացում, պետական կառավարում, ֆիսկալ քաղաքականություն և արժեթղթերի շուկա, աղքատության հիմնահարց, աշխատատեղերի ստեղծում, միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացում, արտահանման և ներդրումային քաղաքականություն, կապիտալ ներդրումներ, ենթակառուցվածքների զարգացում (տրանսպորտ, էներգետիկա և այլն):

Խումբը գործելու է ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանի անմիջական (և ամբողջական) ղեկավարությամբ, տեղակայված է լինելու կառավարության շենքում: Ծրագրի տեխնիկական ապահովումը, անհրաժեշտ գործարքների և գործառույթների ֆինանսավորումը (սոցիալական հարցումներ, վերլուծություններ, հասարակական կարծիքի ուսումնասիրում) ստանձնել է ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերի գրասենյակը: Պարոն Մանուկյանի համոզմամբ, ուղիղ և հետադարձ կապի սկզբունքը, որ դրվելու է խմբի գործելակերպում, վերլուծական աշխատանքին զուգահեռ, լրացնելու է կառավարության ընդունած որոշումները հասարակայնությանն առավել մատչելի ներկայացնելու բացը, որ այսօր, միջոցների բացակայության պատճառով, առկա է կառավարություն-հասարակություն առնչություններում: Խումբը մրցութային հիմունքներով կհամալրվի մեր մասնագետներով, բնավ անհրաժեշտության դեպքում չի բացառվում նաև արտասահմանցի փորձագետների ներգրավումը:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Նոր փուլ՝ հայ-ուկրաինական տնտեսական հարաբերություններում

Հայաստան այցելող մոտ 70 ուկրաինացի արդյունաբերողներից ու գործարարներից միայն 20-ը՝ հայազգիներ

Ինչպես արդեն տեղեկացվել է, հունիսի 22-29-ը Երևանում անցկացվելու է հայ-ուկրաինական խոշոր գործարար համաժողով, որին մասնակցելու համար Հայաստան կայցելեն ուկրաինացի արդյունաբերողներ, գործարարներ, ներկայացուցիչներ կառավարությունից, գիտնականներ, լրագրողներ: Այս խոշոր միջոցառումը կազմակերպելու նպատակով հունիսի 1-3-ը Հայաստանում էր գտնվում Ուկրաինայի արդյունաբերողների և գործարարների միության (ԱԳՄ) պատվիրակությունը: Հունիսի 3-ին ՀՀ-ում Ուկրաինայի դեսպանատանը Հայաստանի և Ուկրաինայի ԱԳՄ-ների միջև կնքվեց արձանագրություն, գործարար համաժողովի շրջանակներում կազմակերպվելիք միջոցառումների վերաբերյալ: Մասնավորապես, ըստ արձանագրության նախատեսված են երեք խոշոր ցուցահանդեսներ Հայաստանի սննդի և թեթև արդյունաբերական ձեռնարկությունների ապրանքների և հայ ոսկերիչների ձեռքի աշխատանքի ցուցահանդեսները: Ի դեպ, դրանց համար ընտրվել են բավականին հետաքրքիր վայրեր, առաջին երկուսը կանցկացվեն Գ. Սունդուկյանի անվան դրամատիկական թատրոնի շենքում, որի ճեմասրահներում կցուցադրվեն արդյունաբերական ապրանքներ, իսկ երրորդը կառավարության նիստերի դահլիճի ճեմասրահում:

Գործարար համաժողովի ընթացքում նախատեսվում է նաև համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման պայմանագրերի ստորագրում: Արդեն իսկ ձեռք են բերվել նախնական պայմանավորվածություններ, ըստ որոնց Հայաստանում հիմնվելու են հայ-ուկրաինական «Մեստա» սերվիս-կենտրոն, «Լադա-Արմենիա» ձեռնարկության բազայի վրա «ԱվտոՎԱԶ» ավտոբիզնեսի կենտրոն, ինչպես նաև «Ուկրաինա-Հայաստան» առևտրի տուն: Վերջինս կնպաստի երկու երկրների առևտրական կապերի և ապրանքափոխանակության զարգացմանը: Ներկայումս Հայաստանի և Ուկրաինայի միջև տարեկան ապրանքաշրջանառությունը կազմում է ընդամենը 25 մլն դոլար, այն դեպքում, երբ խորհրդային ժամանակներում տարեկան ապրանքաշրջանառությունը հասնում էր 1-1,5 մլրդ-ի: ՀՀ-ում Ուկրաինայի դեսպան Ալեքսանդր Բոժկոն հույս հայտնեց, որ գործարար համաժողովը հնարավորություն կտա զարգացնելու նախկին տնտեսական կապերը և սկսել տնտեսական հայ-ուկրաինական կապերի նոր փուլ: Այն հարցին, թե հատկապես ո՞ր ոլորտներն են հեռանկարային համագործակցության զարգացման համար, Ուկրաինայի ԱԳՄ ներկայացուցիչ Անատոլի Կասերինիչը նշեց մեքենաշինությունը, քիմիական արդյունաբերությունը և հատկապես բարձր տեխնոլոգիաների բնագավառում համատեղ մշակումները, որի համար երկուստեք կա մեծ ներուժ:

Ուկրաինայի արդյունաբերողների և գործարարների միությունը, որը հիմնել և որի առաջին նախագահն է եղել Ուկրաինայի ներկա նախագահ Լեոնիդ Կուչման, ունի բավականին մեծ կշիռ երկրի տնտեսական կյանքում և հարյուրավոր ազդեցիկ անդամներ, որոնց մեջ քիչ չեն նաև հայազգիները: Հայաստանի հետ կապերը կոորդինացնում է Զապորոժիեի մարզի խոշոր ձեռնարկություններից մեկի «ՄՏՍ-Յուգ» ձեռնարկության նախագահ Սամվել Շահնազարյանը: «Ազգի» այն հարցին, թե ինչպիսի՞ կշիռ ունեն հայազգի գործարարները Ուկրաինայում և ի՞նչ հեռանկարներ կան նրանց դեպի Հայաստան կողմնորոշելու համար, պրն Շահնազարյանը լավատեսորեն նշեց, որ Ուկրաինայում կան բավականին մեծ թվով հայ գործարարներ, ազդեցիկ մարդիկ, որոնք Հայաստանում համապատասխան պայմանների, «տնտեսական կլիմայի» առկայության դեպքում պատրաստ են գալ և այստեղ կատարել ներդրումներ և կամ տեղացիների հետ իրականացնել համատեղ նախագծեր:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

ՄԱՐԶԵՐ

Ջրհեղեղ Տավուշում

ԻՋԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հունիսի 2-ի երեկոյան ուժգին քամու ուղեկցությամբ մոտ մեկ ժամ տեղացած հորդառատ անձրևից առաջացած ջրհեղեղը զգալի վնասներ է պատճառել հատկապես Իջևանի քաղաքային տնտեսությանը, Ենոքավան, Գետահովիտ, Գանձաքար, Լուսահովիտ և Վերին Ծաղկավան համայնքներին: Աղստև գետի մակարդակը բարձրացել է մոտ 1 մետրով:

Տարերքի հետևանքները վերացնելու, տուժած բնակչությանն օգնելու նպատակով արդեն Իջևանում է գտնվում ՀՀ կառավարության կողմից ստեղծված հանձնաժողովը օպերատիվ հարցերի գծով նախարար Շահեն Կարամանուկյանի գլխավորությամբ:

Ջրհեղեղից ամենից ավելի տուժել են Իջևանի Մետաղագործների փողոցում գտնվող բարձրահարկ 4 շենքերը, որոնց բնակիչները էվակուացվել են, Իջևան-Գանձաքար ճանապարհին հարող թաղամասում բազմաթիվ առանձնատների նկուղները լցվել են ջրով:

Տարերքի պահին քաղաքը հոսանքազրկվել է, խմելու ջրագիծը վնասվելու պատճառով դադարեցվել է նաև ջրամատակարարումը:

Ենոքավանում հեղեղը քշել-տարել է անասուններ: Մասամբ կամ լրիվ շարքից դուրս են եկել Գետահովիտ, Գանձաքար, Լուսահովիտ գյուղերի հարյուրավոր հեկտար աշնանացան արտեր, բազմամյա տնկարկներ, տարբեր մշակաբույսերի ցանքատարածություններ: Մոտ 150 մետրով հունից դուրս եկած Հախում գետի ուժգին հոսքը քշել-տարել է Վերին Ծաղկավան գյուղի տասնյակ հեկտար խաղողի այգիները, բանջարանոցները:

Այսօր, վաղ առավոտյան, Իջևանում սկսվել են սանմաքրման աշխատանքները: Արտակարգ իրավիճակների մարզային, ինչպես նաև մարզպետարանի կողմից ստեղծված 4 հանձնաժողովները տարերքից տուժած բնակչությանը օգնելու, վնասների չափը ճշտելու համար արդեն օպերատիվ աշխատանք են արել տեղերում: Մարզկենտրոն կժամանեն նաև ՀՀ մի շարք նախարարությունների մասնագիտական հանձնաժողովներ, որոնք գործնական քայլեր կձեռնարկեն Իջևան քաղաքի ջրամատակարարումը, խափանված էլեկտրահամակարգը վերականգնելու, բերքն ու ունեցվածքը կորցրած գյուղացիներին օգնելու ուղղությամբ:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Վաշինգտոնը մնում է բարեգործ, բայց նրան նաև աջակցել է պետք

Խոսքը վերաբերում է մերձմոսկովյան Էլեկտրոստալ քաղաքի բնակիչ, ծնունդով գյումրեցի Վաշինգտոն Քիշմիշյանին, որին երկու քաղաքում էլ, կարելի է ասել, բոլորն են ճանաչում: Գյումրիում շարք մտած նրա նորաբաց ոչ մեծ բաղնիքն առաջին երեք օրը լողացողներին տրամադրվեց անվճար: Շիրակի մարզկենտրոնի «շարքային» բնակիչների համար, որոնց բախտը վերջին տարիներին բաղնիքների հարցում ևս ակնհայտորեն չի բերում, սա վատ բարեգործություն չէր: Հյուրընկալ տանտերը նրանց էր թողել որոշելու նաև ծառայության առաջագա սակագինը: Հայրենական պատերազմի վետերանների, առանձին այլ կատեգորիաների համաքաղաքացիների համար հետագայում ևս կսահմանվեն անվճար լողանալու օրեր:

Բայց բաղնիքը Քիշմիշյանի ծրագրի միայն մի օժանդակ մասն է և իր առավել կարևոր նախատեսումն ունի: 88-ի երկրաշարժից հետո Ռուսաստանում թողնելով իր բարգավաճող ընտանեկան ֆիրման, տունն ու զավակներին, այս անհանգիստ ու զգայուն մարդը շտապեց ավերված Գյումրի՝ հարազատ քաղաքին, նրա վերականգնմանը մի բանով օգտակար լինելու: Կիսավեր «Բուլվարային» թաղամասում վերցրեց մի բավական ընդարձակ տարածք, պարսպապատեց ու շուտով ձեռնամուխ եղավ սեփական միջոցներով մանկապարտեզ կառուցելուն... Իր ձեռնարկման մեջ մենակ լինելով և հետզհետե միջոցների սղություն զգալով, նա անցած տարիներին կարողացել է միայն կանգնեցնել մանկապարտեզի շենքի պատերը, ծածկել, նույնիսկ անհրաժեշտ որոշ պարագաներ գնել, մնում է ավարտել ներսի հարդարման աշխատանքները: Այդ ընթացքում նույն տարածքում, ուր նաև ինքն է համեստ տեղավորվել և այնտեղ ապրում է մենակյացի կյանքով, մի փոքրիկ տնտեսություն է հիմնել, մասնավոր պտղատու ծառեր տնկել, որոնք արդեն ծաղկում են: Մտածել է՝ բաղնիքից ակնկալվող որոշ եկամուտով գլուխ բերել բակում փորված ընդարձակ լողավազանի կառուցումը, ապա այն ևս բնակչությանը վճարովի տրամադրելով միջոցներ ունենալ մանկապարտեզը գործարկելու, հետագայում երեխաների սննդի հոգսը հոգալու համար: Ուզում է, որ մանկապարտեզը լինի գիշերօթիկ, այստեղ ապրեն և գեղագիտական տարբեր ուղղություններով դաստիարակվեն Գյումրիի ու շրջակա բնակավայրերի սոցիալապես անապահով ընտանիքների շնորհալի երեխաներ... Իսկ հեռանկարում 8-ամյա դպրոցի գաղափարն է, որի համար ժամանակին «ծավալել է» իր տարածքին կից երկհարկ մի շինություն:

Վաշինգտոնը թեև հասուն տարիքում է, սակայն դեռ հեռու է ծերանալուց: Բայց մարդ է, վերջին շրջանում չգիտես ինչ կասկած է ընկել սիրտը, ասում է՝ կհասցնե՞մ ավարտել, տեսնել այս ամենը, որ գուցե մի գեղեցիկ հեքիաթի է նման: Վերջերս էլ, համենայն դեպս, մի կտակ է գրել, իր «Պոդմոսկովիե» մանկապարտեզը կից ամեն ինչով կտակել հայրենի քաղաքին որպես նվեր: Ասում է՝ փաստաթղթի մի օրինակն ուղարկել է հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին: Ու նաև՝ թե նախագահը խոստացել է այցելել իրեն, իր կառույցը: Դե, տեղական ղեկավարները ժամանակ չունեն:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Աղետի գոտում հիվանդների բուժումը պետք է անվճար լինի

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աղետի գոտու բնակչության մեծ մասն այսօր չունի աշխատանք ու նորմալ բնակարան, ուստի և հիվանդների բուժումն այստեղ պետք է լինի լրիվ անվճար (պետպատվերով), ասաց Սպիտակի Նանսենի անվան հիվանդանոցի տնօրեն Արթուր Արզարյանը:

Նրա ասելով, ներկայումս կլինիկան բեռնված է ոչ թե այն պատճառով, որ ստացիոնար բուժման կարիք ունեցողները քիչ են, այլ մարդիկ վճարովի բուժում ստանալու հնարավորություն չունեն: Հիվանդների մեծ մասն այստեղ բուժվում է պետպատվերով, որն ընդգրկում է բնակչության 16 սոցիալական խմբերի: Նրանց բուժման համար վճարում է պետությունը:

Սպիտակի Նանսենի անվան հիվանդանոցը կառուցվել է անմիջապես երկրաշարժից հետո՝ Նորվեգիայի կառավարության և Կարմիր խաչի կողմից: Այն հագեցված է ամենաժամանակակից սարքավորումներով:

Մամուլի ասուլիս

Այսօր, հինգշաբթի, ժամը 15:00-ին, բնապահպանության նախարարության շենքում տեղի կունենա նախարար Սարգիս Շահազիզյանի մամուլի ասուլիսը՝ նվիրված Շրջակա միջավայրի պաշտպանության միջազգային օրվան:

digitised by A.R.A.R.@

Անդրադարձ

ՓԱՐԻԶ

«Ցեղասպանության ճանաչումը Թուրքիայի ձեռքերի արյունը մաքրելու միակ միջոցն է»

Ֆրանսիական մամուլի արձագանքները ԱԺ մայիսի 29-ի որոշման առթիվ

Մայիսի 29-ին Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում Հայոց ցեղասպանության վերաբերող օրինագծի ընդունումը հաջորդ օրերին լայնորեն մեկնաբանվեց ֆրանսիական մամուլում եւ սփյուռքի թերթերում: Ֆրանսիայի ամենազդեցիկ օրաթերթերը, «Մոնդը», «Ֆիգարոն», «Ֆրանս սուարը», ինչպես նաեւ կոմկուսի պաշտոնաթերթ «Յումանիտեն» այդ իրադարձության մասին ազդարարեցին առաջին էջերում, դրան առավել մանրամասն անդրադառնալով ներքին էջերում: Ձախ ուղղվածություն ունեցող «Լիբերասիոնը», ինչպես նաեւ Փարիզում ու մերձակայքում տարածվող «Պարիզիենը» օրաթերթը բավարարվեցին համեմատաբար զուսպ տեղեկատվությամբ: Մասնավորապես «Մոնդ» օրաթերթը Ազգային ժողովում Հայոց ցեղասպանության ճանաչմանը նվիրեց իր խմբագրականը, անվանելով «Հայաստան. տաբուի վերջը»: Իրոք, մայիսի 29-ի իրենց որոշմամբ ֆրանսիացի պատգամավորները խոսեցին մի արգելված թեմայի մասին, քանզի մինչեւ օրս Արեւմուտքի ժողովրդավարական մեծ երկրներից ոչ մեկը 1915 թ. Ցեղասպանությունը չէր անվանել իր անունով: «Վերապրողների արդարության կոչերը մինչեւ օրս լսելի չէին եղել քաղաքական նկատառումներով, որոնք Թուրքիայի հետ որոշ երկրների շահադիտական հարաբերությունների հետ են կապված: Այժմ միջազգային իրավիճակը փոխվել է: Հայաստանի Հանրապետությունն անկախություն է ձեռք բերել ԽՍՀՄ-ի ավերակների վրա: Հայկական ահաբեկչությունը վայր է դրել զենքերը: Թուրքիան եւս փոխվել է, թեեւ Արեւմուտքի եւ մասնավորապես Եվրոպայի հետ նրա հարաբերությունները զերծ չեն վեճերից ու թյուրըմբռնումներից», գրում է թերթը, Թուրքիայի այժմյան ղեկավարներին առաջարկելով ի վերջո հանգիստ խորհրդածել Թուրքիայի պատմության այն մասի շուրջը, որի համար իրենք պատասխանատու չեն:

«Մոնդի» մեկ այլ հոդվածում մեջ են բերվում կոմկուսի ներկայացուցիչ պատգամավոր Գի Էրմիեի խոսքերը, որը մայիսի 29-ի նիստից հետո հայտարարել էր, որ Ազգային ժողովը երբեմն ընդունում է «իրեն պատիվ բերող որոշումներ»: «Մոնդը» միաժամանակ նշում է, որ քննարկումից առաջ օրինագիծը որոշակի կրճատումների էր ենթարկվել կառավարության կողմից: Մայիսի 29-ի քննարկմանը ներկա չէր Ֆրանսիայի արտգործնախարարը, իսկ զեկուցման մեկնաբանությամբ հանդես եկավ նախկին մարտիկների հարցերով զբաղվող պետքարտուղար Ժան Պիեռ Մասրեն «Ինչպե՞ս խնայել Թուրքիային, միաժամանակ մեծամասնությունը ներկայացնող պատգամավորների մեջ թեկնածու Լիոնել Ժոսպենի ընտրական խոստումը հարգելու տպավորություն ստեղծելով», հարց է տալիս հոդվածագիրը: Կառավարության ներկայացուցիչը լոկ «ի գիտություն ընդունեց» Ազգային ժողովի «քաղաքական մտադրությունը» եւ խոստացավ տեքստը հանձնել Սենատին:

Կոմունիստ պատգամավորները եւ «Ֆրանսիայի ժողովրդավարության միություն» խմբակցությունը դժգոհություն արտահայտեցին այն պատճառով, որ Ցեղասպանության պատասխանատուներին նշելու կամ օրինագծի միակ հոդվածը խմբագրելու վերաբերյալ իրենց առաջարկած լրացումներից ոչ մեկը չէր ընդունվել:

Չնայած իր մեղմ ու թերի ձեւակերպմանը, ընդունված օրինագիծը զայրացրեց պաշտոնական Անկարային: Թուրքիայի վարչապետ Մեսութ Յըլմազը եւ արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմը հայտարարեցին, թե Ցեղասպանության ճանաչումը «վնասակար հետեւանքներ կունենա թուրք-ֆրանսիական հարաբերությունների վրա»: Թուրքիան մասնավորապես սպառնում է զենքի գնումների, էներգետիկայի եւ քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառներում խզել կրճատել հարաբերությունները ֆրանսիական ու եվրոպական որոշ ընկերությունների, օրինակ, ֆրանս-գերմանական «Եվրոկոպտեր» ֆիրմայի կամ եվրոպական «Էրբաս ինդաստրիզ» կոնսորցիումի հետ:

LA VIE INTERNATIONALE

Au risque de compromettre les relations

L'Assemblée nationale reconnaît le génocide arménien

«Ֆիգարոն» նշում է, որ մայիսի 29-ի օրինագծի հաստատումը պատգամավորները ընդունել են հոտնկայս ծափահարություններով, իսկ Ազգային ժողովի միակ հայ պատգամավոր, «Հանրապետությանն» աջակցող միավորման ներկայացուցիչ Պատրիկ Դեւեջյանը հայտարարել է. «Այսօր այլեւս չկան աջեր եւ ձախեր, կա համերժական Ֆրանսիա»: Դեւեջյանն ավելացրել է. «Եթե Թուրքիան ուզում է անդամակցել Եվրամիությանը, պետք է սկսի հարգել նրա արժեքները: Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը նրա ձեռքերի արյունը մաքրելու միակ միջոցն է»: «Ֆիգարոն» նաեւ նշում է, որ օրինագծի ընդունումը ավելի շատ խորհրդանշական, քան իրավաբանական իմաստ ունի, քանզի այն ներկայացվեց ԱԺ արտաքին գործերի հանձնաժողովի նախագահ Ժակ Լանգի կողմից, որպես «մոռացության դեմ ուղղված ակտ, որը չի մեղադրում Թուրքիայի ներկա կառավարությանը»: Թերթն ընդգծում է, որ կառավարության ներկայացուցիչ Ժան Պիեռ Մասրեն խուսափեց «ցեղասպանություն» բառի արտաբերումից, խոսելով միայն «դարիս ամենաահավոր ողբերգություններից մեկի» մասին:

«Ֆրանս սուարը» նշում է, որ օրինագծի ընդունումից հետո Ֆրանսիան առաջիններից մեկը դարձավ Օսմանյան կայսրությունում 1,2-1,3 մլն հայերի բնաջնջումը ցեղասպանություն բնութագրող մեծ երկրների մեջ: Ընդունելով, որ ժամանակին «ողբերգական իրադարձություններ» են տեղի ունեցել, Անկարան այդուհանդերձ կտրականապես դեմ է դրանք «ցեղասպանություն» անվանելուն, պնդելով, թե Թուրքիան երբեք չի ցանկացել դիտավորյալ բնաջնջել որեւէ ժողովրդի:

Ֆրանսիայի կոմկուսի պաշտոնաթերթ «Յումանիտեն» նշում է, 1965 թ.-ից ի վեր նման օրինագծի ընդունում պահանջող կոմունիստական խմբակցության անդամ Գի Էրմիեն, ինչպես նաեւ հայերի ներկայացուցիչներ Ժորժ Սարյանը եւ Միշել Քաֆեջյանը («Ֆրանսահայոց առաջադիմական շարժում») ափսոսանք են արտահայտել, որ օրինագծում նշված չեն ցեղասպանության հեղինակները, ըստ երեւույթին Եվրամիության դուռը թակող Թուրքիային չզայրացնելու ակնկալիքով: Մինչդեռ այս բացթողումը կարող է պատմության նոր վերախմբագրումների առիթ ծառայել: Համենայն դեպս «Ֆրանսիայի պետությունն առաջին անգամ օրենքի տեսք տվեց ցեղասպանության ճանաչմանը, որը կարող է հանգեցնել ուրիշ ճանաչումների», եզրակացնում է «Յումանիտեն»:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

LE MONDE / DIMANCHE 31 MAI - LUNDI 1er JUIN 1998 / 13

Le Monde

EDITORIAL

Arménie : la fin du tabou

MONDE

Justice rendue après sept décennies de silence

Le génocide arménien reconnu par la France

Շառլ Ազնավուր. «Ես ոչ թե խփում եմ, այլ ձեռք մեկնում»

Աշխարհահռչակ երգիչ, երգահան, կինոդերասան, Հայաստանի արտակարգ հանձնարարությունների դեսպան եւ Հայաստանում ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի պատվիրակ Շառլ Ազնավուրը ներկայումս Ֆրանսիայում նկարահանվում է «Բալդի» բազմասերիանոց հեռուստաֆիլմում: Աշխարհասփյուռ միլիոնավոր հայերի նման նա եւս հուզվեց Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում մայիսի 29-ին Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերող օրինագծի ընդունումից: Այդ է վկայում նույն օրը ֆրանսիական ամենահայտնի օրաթերթերից մեկի «Ֆրանս սուարի» թղթակից Կլեմանս Լըմեստրին նրա տված հարցազրույցը:

- Հայոց ցեղասպանությունը վերջապես ճանաչված է: Դուք ի՞նչ զգացումներ ունեք:

- Ես սփոփված եմ: Կատարվեց առաջին կարեւոր քայլը: Շարունակությո՞ւնը: Կարծում եմ, որ ուրիշ կառավարություններ էլ նույնպիսի որոշում կընդունեն: Կամաց-կամաց չէի ասի, թե թուրք ժողովուրդը (եւ ես դա ընդգծում եմ), բայց Անկարան կվարժվի դրան եւ ի վերջո ամեն ինչ կհարթվի: Կատարվելիք երկրորդ քայլը ոչ թե հաշտեցումն է, քանզի միմյանց համար մենք օտար ենք եղել, այլ թուրքերի եւ հայերի միջեւ յուրահատուկ մտավոր գործակցության հաստատումը: Ես դա կարեւորում եմ, քանզի այսքան տարիների մերժումից հետո, կարծում եմ, դա պետք է ցավագին լինի նրանց համար: Այն, ինչ ցավագին էր նախկինում մեզ համար, ցավագին է դառնում թուրքերի համար: Ես գիտեմ, թե ինչ է ցավը եւ չէի ուզենա, որ հարատեւի այժմ 80 տարի անց: Մանավանդ որ, Ցեղասպանության համար պատասխանատու է ոչ թե թուրքերի ներկա սերունդը, այլ Օսմանյան կայսրությունը: Ես կուզենայի դա ընդգծել:

- Ոմանց կողմից կիսատ-պռատ համարվող այս ճանաչումը չի՞ բորբոքի հին վեճերը:

- Դա չպետք է անել: Վերջերս ես գրեցի եւ Թուրքիայի հայկական գլխավոր թերթին հանձնեցի մի հոդված, որ կոչվում է «Նամակ թուրք բարեկամիս»: Այնտեղ ես բացատրում եմ, որ հարկավոր է ամեն ինչ կարգավորել: Ես այն ձեւակերպել եմ բանաստեղծական ոճով, որը ցանկության դեպքում կարելի է ըմբռնել, բայց կարծում եմ, որ դա դյուրըմբռնելի է: Սխալ կլիներ այս ճանաչումը հաղթականորեն ընդունելը: Ընդհակառակը, կարծում եմ, որ դա պետք է ընկալել այնպես, ինչպես որ կա: Դա տեղի ունեցավ ուշ, ուրեմն պետք է ընդունել շատ ավելի հանգիստ կերպով: Եվ հիմա պետք է սկսենք մտածել, որ դիմացը մարդիկ են, որոնք որոշակի ցավ կզգան: Ես ուզում եմ ամեն գնով խուսափել դրանից:

- Ունե՞ք թուրք բարեկամներ:

- Այո, ես վաղուց ունեմ թուրք բարեկամներ եւ ծանոթ թուրք լրագրողներ: Վերջերս ավտովթարից զոհված լավագույն ընկերներիցս մեկը թուրք էր: Շատերն ինձ հարցրել են. «Այդ ինչպե՞ս, մի՞թե դու թուրք բարեկամ ունես»: Իսկ ես պատասխանել եմ

Aznavour, soulagé, « tend la main »

«Հետո ինչ»: Կարեւորը մարդն է, ոչ թե ազգությունը: Գիտե՞ք, ես երբեք չեմ մասնակցել ապրիլի 24-ի երթերին: Իմ ակնկալիքն այն է, որ մի օր երթի դուրս գամ թուրք դեսպանի կամ մեկ ուրիշ կարեւոր թուրք անձնավորության հետ կողք-կողքի:

- Ի՞նչ եք մտածում Անկարայում այդ ճանաչման առաջացրած զայրույթի մասին:

- Այս ամենի հետեւում ամոթի որոշակի զգացում չկա՞ թաքնված արդյոք. եւ գուցե կուզենային, որ այդ պատմությունը երբեւէ եղած չլիներ: Ես այնպիսի անձնավորություն եմ, որը ոչ թե խփում է, այլ ձեռք մեկնում:

- Դուք կամ Ձեր ընտանիքը տուժե՞լ եք Ցեղասպանությունից:

- Անձամբ ես չեմ տուժել, բայց մայրս շատ է տուժել: Ինչ վերաբերում է գերդաստանիս, բնաջնջվել է:

Պ. Ք.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Կահիրեից՝ ամենայն անկեղծությամբ

Եգիպտոսի արտաքին գործերի նախարար Ամր Մուսան համարվում է նախագահ Հոսնի Մուբարաքի կառավարության ամենաջերմեռանդ ազգայնականներից մեկը: 61-ամյա դիվանագետը միշտ սուր քննադատության է ենթարկել Իսրայելի վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուին նրան մեղադրելով Միջին Արեւելքում խաղաղության հաստատմանը խոչընդոտելու մեջ: Գազայի հատվածում Իսրայելի անվտանգության ուժերի եւ պաղեստինցի ցուցարարների միջեւ տեղի ունեցած ընդհարումների նախօրեին «Նյուզուիքի» թղթակիցը Կահիրեում զրուցել է Ամր Մուսայի հետ: Հարցազրույցը ներկայացնում ենք հատվածաբար:

– Կարծիք կա, որ միջինարեւելյան խաղաղարար գործընթացը ըստ էության սպառել է իրեն: Համամա՞յն եք:

– Վերջին ժամանակներս այն այլասերվել ու արհեստականորեն սառեցվել է: Խաղաղության հասնելու ճանապարհը ոլորապտույտ է, մենք հաճախ կաղում ու տատանվում էինք, սակայն շարունակում էինք դանդաղ առաջ շարժվել: Այժմ գործընթացը վերջնականապես կանգ առավ, որովհետեւ Իսրայելի կառավարությունը մի բան ասում է, մի այլ բան անում:

– Ի՞նչ է իրականում անում Նաթանյահուն:

– Կարծում եմ՝ նա ձգտում է իր վարչապետության չորսամյա շրջանում կարեւոր տարածքներ չզիջել եւ չփոխել Իսրայելի ու գրավյալ տարածքների ընդհանուր պատկերը: Այդ նպատակով է նա պարզապես խոսում ու խոսում:

– Երկու տարի է, ինչ Նաթանյահուն վարչապետ է ընտրվել եւ այդ ընթացքում նա եւ նախագահ Մուբարաքն արդեն 5 անգամ հանդիպել են: Եթե դատենք այդ հանդիպումներից, պաղեստինյան ինչպիսի՞ պետության հետ Նաթանյահուն ավելի պատրաստակամությամբ կհամակերպվի:

– Չեմ կարծում, թե նա կցանկանա կողք-կողքի գոյատեւել պաղեստինյան որեւէ տիպի պետության հետ, եթե այն լիարժեք ներկայացնի: Քայքայված, մասնատված Պաղեստինը գտնվելու է մաքսակետների շրջանակներում, նրան ձեռնտու է:

– Այնուամենայնիվ, ի՞նչ եք կարծում, խաղաղարար գործընթացն իրո՞ք մեռած է անդարձ:

– Մեռած է, բայց, հավատացեք, սիրտս դեռ ցավում է դրա համար: Իսկ Միացյալ Նահանգները պարզապես որոշել է մի վերջին անգամ փորձել հարթել խաղաղության ուղին:

– Ի՞նչ արդյունքներ եք սպասում փորձից:

– Մ. Նահանգները նախաձեռնությունն իր ձեռքն է վերցրել: Միջին Արեւելքում բոլորը գիտեն, թե ինչ է Նահանգներն առաջարկում պաղեստինցիներին ու իսրայելցիներին: Հարցումներն ու դիտարկումները ցույց են տվել, որ Մ. Նահանգների հրեական համայնքը պաշտպանում է Քլինթոնի քաղաքականությունը եւ կողմնակից է նրա կոշտ գծին, որովհետեւ խաղաղությունն աստիճանաբար անհնար է դառնում: Շատ կարեւոր է, որ Մ. Նահանգները հաջողի իր ծրագրում:

– Ուրիշ ի՞նչ կարող է անել ԱՄՆ-ը, որ վիճաբանող կողմերը հաշտության եզրեր փնտրեն:

– Նա կարող է պարզ հասկացնել, որ չի ընդունի անտարբերությունն իր առաջարկների վերաբերյալ: Մ. Նահանգները մեզ խնդրեց իրեն օգնել Արաֆաթին համոզելու ընդունել առաջարկները: Մենք ընդունել առաջարկները: Մենք ընդառաջեցինք:

– Հիլարի Քլինթոնը վերջերս արդարացրել է Պաղեստինի հզոր պետություն ունենալու ձգտումը...

– Նա ճիշտ է: Յուրաքանչյուր ողջամիտ մարդ, որը լավ գիտի պատմությունը, կարող է նույն եզրակացությանը հանգել: Խաղաղությունն անհնար է առանց Պաղեստինի պետությունը հաշվի առնելու:

– Եգիպտոսը հայտարարել է, որ լրջորեն անհանգստացած է Թուրքիայի ու Իսրայելի վերջին ժամանակներս կազմած ռազմական դաշինքից:

– Թուրքիան Միջին Արեւելքի մի մասն է: Թուրքիան ու արաբները երկուստեք շահագրգռված են լավ հարաբերություններ ունենալու: Իսկ դա անհնար կլինի, եթե նա ռազմական դաշինքի մեջ մտնի Իսրայելի հետ, հատկապես այժմ, երբ իրադրությունը շատ բարդ է: Մենք ուշիուշով հետեւում ենք իրադարձությունների զարգացմանը, քանի որ իրավիճակը կարող է շատ ավելի լրջանալ:

– Տարածաշրջանում դեռ ԱՄՆ-ի հետ կապված հույսեր կա՞ն:

– Արաբական պետություններին ձեռնտու է Միացյալ Նահանգների հետ լավ հարաբերություններ պահպանելը: Սակայն խաղաղարար գործընթացի այս դանդաղումը մեծ հարված է հասցրել Միացյալ Նահանգների վարկին: Նախկինում կարծում էինք, թե Իսրայելի կառավարությունը փորձ է անում արաբներին պարտադրել խնդրի լուծումը, իսկ այժմ նույնիսկ ամերիկացիներին են պայմաններ պարտադրվում, եւ Միացյալ Նահանգները թանկ է վճարում Իսրայելի քաղաքականության համար:

– Ինչպե՞ս:

– Հիշո՞ւմ եք (անցած տարվա) միջինարեւելյան տնտեսական խորհրդակցությունը: Չներկայացավ ոչ մի (արաբ) արտգործնախարար: Ինչպե՞ս վերաբերվեց Միջին Արեւելքի հասարակությունը ԱՄՆ-ի Իրաքի դեմ վարած քաղաքականությանը: Հիմա նույն կերպ Իսրայելին են վերաբերվում արաբական բոլոր օպերտունիստական երկրները: Հորդանանի արքա Հուսեյնը հուսահատված է: Տարածաշրջանում հասարակությունը համարյա չի հավատում, որ խաղաղություն կհաստատվի:

– Միայն Նաթանյահո՞ւն է մեղավոր, թե՞ Միացյալ Նահանգներն էլ մեղքի իր բաժինն ունի:

– Նաթանյահուն իսկապես մեղավոր է: Բայց եթե Նահանգներն իրոք ցանկանում է ազնիվ միջնորդի դեր խաղալ, պետք է որեւէ արդյունքի հասնի: Նա դեռ առաջարկելու բան ունենա: Հասարակության սպասելիքները մեծ են:

Թարգմանեց
Ռ. ԱԶՐՅԱՆԸ

Զուկանովիչը դժգոհ է Հարավսլավիայի նախագահից

Ներկայումս միայն Սերբիան ու Չեռնոգորիան ընդգրկող Հարավսլավիայի Դաշնային Հանրապետության ապագան լրջորեն մտահոգում է Չեռնոգորիայի նախագահ Միլո Ջուկանովիչին, որն իր «Նոր մեկնարկի հիմերը» նախագծում մասնավորապես հայտարարում է, որ ինքը գիտակցում է իր «պատասխանատվությունը Հարավսլավիայի բնակիչների ներկա վիճակի համար»:

Դաշնային պետության իրավիճակի մանրակրկիտ վերլուծության մեջ Ջուկանովիչը ընդգծում է, որ սերբչեռնոգորյան դաշնությունը հայտնվել է լուրջ ճգնաժամային պայմաններում, որ այնտեղ առկա է ներքին հակամարտությունների վտանգ եւ որ Հարավսլավիան դարձել է «եվրոպայի մռայլ գոտի»: Ջուկանովիչը դրա համար մեղադրում է Հարավսլավիայի նախագահ Միլոշեւիչին, նրան հորդորելով «այլեւս պարտք չվերցնել, քանզի 10 միլիոն բնակիչները դրա դիմաց շատ թանկ են վճարում», ընդունել միջազգային հանրության նախաձեռնությունները եւ մերձենալ Եվրամիությանն ու եվրոպական մյուս կառույցներին:

Ջուկանովիչը իր նախագծում սակայն չի նշում, թե ինքն ինչ կանի, եթե Միլոշեւիչն անտեսի իր առաջարկությունները: Սլովենիայի «Դելո» թերթի թղթակիցն այս առնչությամբ գրում է, թե Բելգրադի եւ Պոդգորիցայի միջեւ վերջերս «վիհ է գոյացել, որը դանդաղորեն խորանում է»: Դրա պատճառը համարվում է Միլոշեւիչի կողմից Չեռնոգորիայի խնդիրների եւ այդ հանրապետության նախագահ Ջուկանովիչի բոլոր նախաձեռնությունների անտեսումը: Մինչդեռ Ջուկանովիչն Արեւմուտքում բավական հարգված անձնավորություն է, պարբերաբար այցելում է Լոնդոն, Վաշինգտոն, Փարիզ, Բոնն, Հռոմ եւ Բրյուսել, իսկ Միլոշեւիչին լավ են ընդունում միայն Աթենքում, գրում է «Դելոն»: Արդ, եվրոպական մեծ երկրների հետ Չեռնոգորիայի մերձեցումը պվում է անխուսափելի: Եվրոպայում արդեն խոսում են Չեռնոգորիայի անկախության հաստատված տնտեսական պատժամիջոցների վերացման մասին: Իսկ նախագահ Միլոշեւիչի կողմից Չեռնոգորիայի հետագա անտեսումը կարող է ցավալի հետեւանքներ ունենալ եւ հանգեցնել Հարավսլավիայի Դաշնային Հանրապետության մասնատմանը:

Պ. Ռ.

ՐՐՋԱՆ

Նորվեգիան դեսպանատուն կբացի Բաքվում

Օրերս Բաքվում կայացած Կասպյան նավթի եւ գազի հինգերորդ միջազգային համագումարում Նորվեգիայի իշխանությունները հայտարարել են, թե պատրաստ են մեծածավալ ներդրումներ կատարել նավթի արդյունահանման ասպարեզում: Միաժամանակ, Նորվեգիայի նավթի եւ էներգետիկայի նախարար Մարիտ Արնստադը հայտնել է, թե իր երկիրը պատրաստվում է Բաքվում դեսպանատուն բացել՝ երկու պետությունների տնտեսական եւ քաղաքական կապերը խորացնելու նպատակով:

Թուրքիա. Ձերբակալվել է մահափորձի կասկածյալը

Հունիսի 2-ին Թուրքիայի ոստիկանությունը հայտնել է, թե ձերբակալել է նախորդ ամսվա ընթացքում Մարդու իրավունքների միության նախագահ Ակին Բիրդալի դեմ կատարված մահափորձի գլխավոր կասկածյալին: Ինչպես հայտնի է, իշխանությունները մինչ այդ ձերբակալել էին 6 այլ կասկածյալների, որոնց հարցաքննության վերաբերյալ տեղեկություններ չեն հրապարակվել:

«ՌՈՅԹԵՐ-ԵՐԵՎԱՆ»

Ալժիր. Սպանվեց ահաբեկչական «Իսլամական զինված խմբի» պարագլուխը

ՌԱԲԱԹ, 3 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ալժիրի մայրաքաղաքի ծայրամասում ձեռնարկված բանակային գործողության ընթացքում ոչնչացվել է ահաբեկչական «Զինված իսլամական խմբի» պարագլուխը: Այդ կազմակերպությունն արդեն վեց տարի պայքար է մղում երկրի աշխարհիկ վարչակարգը տապալելու եւ «իսլամական հանրապետություն» հաստատելու համար եւ պատասխանատվություն է կրում խաղաղ բնակիչների զանգվածային սպանությունների համար:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այն բնակարանի գրոհի ժամանակ, որտեղ թաքնվում էին գրոհայինները, Մուհամեդ Քեբայլու հետ սպանվել են այդ ահաբեկչական կազմակերպության եւս երեք կողմնակիցներ, այդ թվում մի կին: Ինչպես հայտարարել են անվտանգության ուժերի ներկայացուցիչները, ընդսմին զոհվել են մեկ զինվոր եւ հանցագործների հետ գտնվող երկու երեխա:

Իշխանություններին կրոնամոլ արմատականների զինված դիմակայությունը շարունակվում է 1992 թվականի սկզբից, երբ Ալժիրում չեղյալ էին հայտարարվել խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքները, որոնցում հաղթել էին իսլամականները:

Պակիստանը համընդհանուր տնտեսման արշավ է ծավալել

ԻՍԼԱՄԱԲԱԴ, 3 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պակիստանի բնակիչները մոտ ժամանակներս ստիպված կլինեն ձգել գոտիները: Երկրի համապետական կառավարությունը միջոցների համատարած խնայողության համաշարժում է սկսել, որպեսզի հաղթահարի միջազգային պատժամիջոցների բացասական հետեւանքները: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, Նախարարների կաբինետի նիստում որոշում է ընդունվել 50 տոկոսով նվազեցնել բյուջեի ոչ արտադրական ծախսերը, գլխավորապես ներմուծման գնումների կրճատման հաշվին:

Կառավարության այդ քայլը, ինչպես հայտարարվել է այստեղ այսօր, նպատակամղված է բյուջեի հավելուրդի «տեղմանը» ԱՄՆ-ի, Ճապոնիայի եւ մի շարք այլ երկրների կողմից մտցված տնտեսական կոշտ պատժամիջոցների կապակցությամբ, որ ձեռնարկվել են ի պատասխան Պակիստանի մի շարք ստորգետնյա միջուկային փորձարկումների: Ըստ մասնագետների գնահատման, միայն Իսլամաբադի անմիջական կորուստները, որին մերժել են արեւմտյան արտոնյալ վարկեր եւ ֆինանսատնտեսական օգնության փաթեթներ ստանալու, կազմում են առնվազն 1,5 միլիարդ դոլար:

Իշխանությունների հռչակած «ինքնապահովման» համազգային համաշարժման շրջանակներում 1 միլիարդ դոլարով կկրճատվեն արտասահմանում պետ. կապի փոխի, միրգ, ծեփ, ինչպես նաեւ նավթամթերքներ գնելու ծախսերը: Պակիստանցիներին առաջարկված է հայրենասիրություն դրսեւորել եւ գնել միայն «Պատրաստված է Պակիստանում» մակնիշակիր ապրանքներ, տնտեսել գազն ու էլեկտրաէներգիան, ժամանակին վճարել հարկերը եւ ըմբռնումով վերաբերվել կոմունալ սպասարկումների համար լրավճարների վերացմանը:

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

«Ֆիլիպ Մորիսը» գնահատում է Կորեայի ցուկան

«Ֆիլիպ Մորիս» ծխախոտային խոշոր ընկերության սեփականատեր Ջոֆրի Բայբլը հունիսի 6-ին անձամբ նախագահելու է Հարավային Կորեայի նախագահ Կիմ Դե Չժունի պատվին կազմակերպվելիք ճաշկերույթի ժամանակ: Մի քանի շաբաթ առաջ Բայբլը 50 հազար դոլար նվիրաբերեց Նյու Յորքում գտնվող «Մարդու իրավունքների միջազգային լիգային»: Այս նվիրատվությունն անշուշտ կգնահատվի նախկին այլախոհ Կիմ Դե Չժունի կողմից: Նման ուշադիր վերաբերմունքի պատճառը հավանաբար Հարավային Կորեայի ֆինանսական ճգնաժամն է, որը Սեուլի կառավարությանը կարող է դրդել դուրս գալու «Ֆիլիպ Մորիսի» ազգային ղեկավարության կազմից: Մինչդեռ ընկերությունը Հարավային Կորեայում վերահսկում է ծխախոտի շուկայի 90 տոկոսը, իսկ կորեացիներն աշխարհում հայտնի են որպես մոլի ծխողներ:

Բեռլուսկոնին նոր դաշնակից է փնտրում

Ստրասբուրգի խորհրդարանում 1995 թ. հուլիսին կազմված «Միասնական Եվրոպա» խմբակցության շարքերում պառակտում է սկսվել ֆրանսիական «Հանրապետությանն աջակցող միավորման» եւ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի «Ֆորցա Իտալիա» կուսակցության ներկայացուցիչների միջեւ: Բանն այն է, որ Բեռլուսկոնին գաղտնի բանակցություններ է սկսել քրիստոնեա-դեմոկրատական բնույթի «Եվրոպական ժողովրդական կուսակցության» հետ դաշինք կնքելու համար: Եվրախորհրդարանում վերջինիս ղեկավարը Վիլֆրիդ Մարտենսն է: «Հանրապետությանն աջակցող միավորման» ներկայացուցիչները զայրացած են մանավանդ այն պատճառով, որ դեռ վերջերս իրենց ղեկավար Ֆիլիպ Սեգենը եւ Բեռլուսկոնիի գլխավոր օգնական Կլաուդիո Սձոլինին Դուբլինում համաձայնագիր էին ստորագրել «Միասնական Եվրոպա» խմբակցության քաղաքական գործունեությունը մինչեւ 1999 թ. հուլիս երկարաձգելու վերաբերյալ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Անհայտ չափածո պատառիկներ Հայկական եղեռնը համեմատում են ստալինյան բռնությունների հետ

Քեմբրիջ: Երբ ռուսաց լեզվի ու գրականության մասնագետ, Հարվարդի համալսարանի դոկտոր Սոնյա Քեթչյանին առաջարկեցին գրել «1930-ական թվականներին ՍՍՀՄ-ում արվեստի եւ արվեստագետների ոչնչացումը» գրքի գլուխներից մեկը, նա չպատկերացրեց անգամ, թե որքան երկար է այդ հարցով զբաղվելու:

Նա համաձայնեց գրել այն մասին, ինչին լավ էր տիրապետում. ռուս բանաստեղծուհի Աննա Ախմատովայի եւ նրա շրջապատի մասին:

Բայց գիտնականը շուտով զգաց, որ անընդհատ հանդիպում է փաստերի, որոնք գալիս են վկայելու, որ այդ զարհուրելի տարիներին Աննա Ախմատովան հետաքրքրվել է Հայաստանով: Հայկական թեմաներով ռուսական բանաստեղծությունների վերաբերյալ մի քանի հոդված տպագրելուց հետո Քեթչյանը կենտրոնացավ այն հարցի վրա, թե ինչո՞ւ Ախմատովան իր հազվագյուտ հարցազրույցներից մեկում (1936-ին) պատասխանելով «Ինչի՞ վրա եք աշխատում հիմա» հարցին, նշեց 3 թարգմանություն հայերենից: Դանիել Վարուժանի «Առաջին մեղքը» եւ Եղիշե Չարենցի երկու բանաստեղծություն: Քեթչյանը հասկացավ, որ Ախմատովան որովայնախոսի նման փորձում է խուսանավել, արտահայտվել այլ բանաստեղծների բերանով:

1925-ից սկսած նույնիսկ իր ամենանմեղ բանաստեղծությունների տպագրությամբ էլ բողոքի ձայն էր բարձրացնում, թեկուզ եւ խուլ ձայն: Նա նույնիսկ հաջողեց տպագրել Չարենցի «Գազել մորս» բանաստեղծության թարգմանությունը «Մորս» վերնագրով եւ այդ առիթով տված հարցազրույցը: Պետք է հաշվի առնել, որ այն ժամանակներն էին, երբ հայ բանաստեղծը հեռացվել էր գրողների միության շարքերից, իսկ գրաքննությունն արգելել էր տպագրել նրա որեւէ գործ: Փաստորեն Ախմատովան դեպի հսկա ռուսական մամուլ կանաչ լույս էր վառում բանաստեղծի համար այն դեպքում, երբ մնացած բոլոր ճանապարհները նրա համար փակ էին:

Շատ կարեւոր է, որ «Գազել մորս» բանաստեղծության մեջ հնչող Չարենցի մոր տառապանքն իր որդու առիթով բազում զուգահեռներ ունի Ախմատովայի կյանքի հետ: 1935-ին ձերբակալվել էր բանաստեղծուհու որդին, ինչը նրա տառապանքների պատճառներից մեկն էր: Դեռ ավելին՝ թարգմանելով ու տպագրելով Դանիել Վարուժանի բանաստեղծություններից մեկը, որտեղ սպանությունը համարվում է ամենամեծ մեղքը, նա ուշադրություն է հրավիրում 1915 թ.-ին բանաստեղծի սպանության եւ եղեռնի վրա: Դրանով իսկ կարծես զուգահեռներ անցկացնելով այդ երկու փաստերի եւ ստալինյան բռնությունների եւ սովետական շրջանի մասսայական սպանությունների միջեւ:

Ախմատովայի քաղաքացիական բանաստեղծությունները, ինչպիսիք էին «Ռեքվիեմ» ու «Հայերի նմանությամբը», բացահայտ կերպով պարսավում էին բռնությունները, դրանք համեմատելով Հայոց եղեռնի հետ: Այդպիսի պատառիկները տասնամյակներ շարունակ նույնիսկ գրի առնել չէր կարելի, դրանք համբերատար սպասում էին մի քանի վստահելի ընկերների մտքում, հիշողության մեջ:

Հետաքրքիր է, որ Չարենցի «Ձմեռային պալատի մատույցներում» բանաստեղծության թարգմանությունը Ախմատովան կարծես շարունակում է իր անտիպ «Մի քիչ աշխարհագրություն» բանաստեղծության մեջ, որը նվիրված էր նրա «ճնշումների ենթարկված» ընկերոջը՝ Օսիպ Մանդելշտամին: Այս ամենը կազմում է դոկտոր Քեթչյանի «Աննա Ախմատովայի մարտահրավերը 30-ականների անկմանն ու կործանմանը» գործի միջուկը, որը մինչեւ լայն հասարակության հասնելը ներկայացվեց մարտի 28-ին, Թաֆթի համալսարանում կազմակերպված միջոցառման ժամանակ:

Դոկտոր Քեթչյանը հեղինակել է 1986 թ. լույս տեսած «Աննա Ախմատովայի բանաստեղծությունը՝ ժամանակի եւ տարածության նվաճում», 1993-ին լույս տեսած «Բելլա Ախմադուլինայի տաղանդը» գրքերը եւ մի շարք հոդվածներ, նաեւ խմբագրել է իր մոր՝ Բերթա Նախշյան Քեթչյանի հիշողությունները 1986 թ.-ին լույս տեսած «Բերդի ստվերում՝ եղեռնի վերհուշ» գործը:

«Արմինիըն Միրըր Սփեքթեյթր»-ից պատրաստեց Ռ. ԱԶԻԶՅԱՆԸ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Մեծ գոյամարտի վիպականացումը

Անվանի գրող եւ հրապարակախոս Ռոբերտ Կարայանն ունի շուրջ քառասուն տարվա ստեղծագործական կյանք: Ընթերցողը նրան ծանոթ է դեռեւս «Օրեր եւ կրակներ» վիպակից: Այն նվիրված է ուսանողական կյանքին եւ ուսանողությունն ու երիտասարդությունն էլ այն սիրով ընդունեց: Դրանից հետո լույս տեսան նրա «Մեր մեջ գժեր չկան» (1966), «Թողեք ապրենք» (1968) գրքերը:

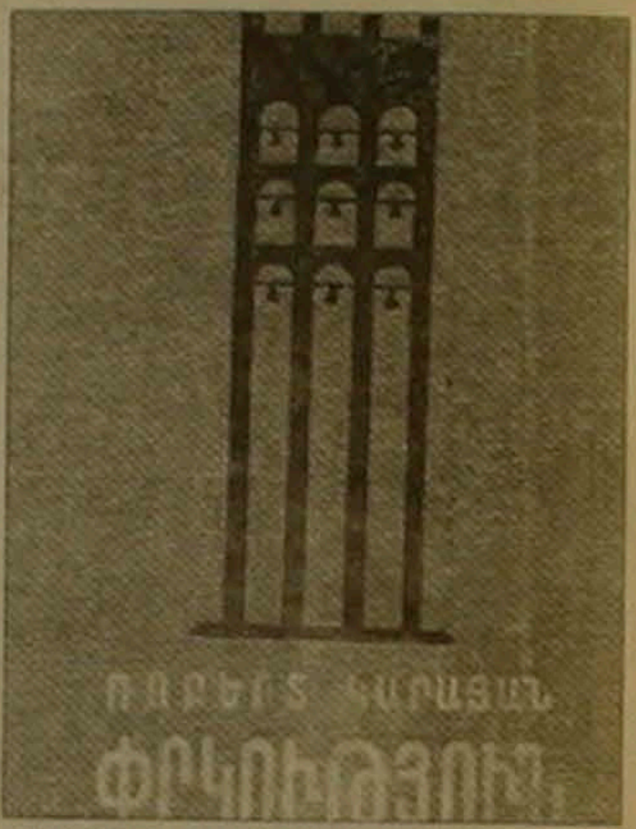

Ընթերցողի համար անակնկալ էին Ռոբերտ Կարայանի «Փշոտ քարեր» (1979) առակների եւ զրույցների եւ «Ցամաք ափեր» (1983) առակների ժողովածուների ի հայտ գալը: Պարզվեց, որ լավ արձակագիր Կարայանը նաեւ լավ առակագիր է: Հայ իրականության մեջ սա եզակի դեպք է, որովհետեւ դրանք ծայրահեղ բեւեռների գրական երկեր են: Վերջերս մենք տեղեկացանք, որ Լոս Անջելեսում լույս է տեսել նրա առակների նոր ծավալուն ժողովածուն՝ նրա համադասարանցի ազգանվեր բարեգործ Նուբար Մխսի-Գեւորգյանի եւ նրա տիկնոջ՝ Տիգրանուհու հովանավորությամբ: ԱՄՆ-ում կատարվել է գրքի շնորհանդեսը եւ գրական լայն արձագանք ունեցել: Հայաստանյան մամուլում եւս եղան գնահատանքի արձագանքներ: Հիշենք միայն մեկը: Բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, անվանի եւ անաչառ գրաքննադատ Սեւակ Արզումանյանն իր գրախոսականում մասնավորապես ասել է. «Ռոբերտ Կարայանի «Առականի ցավեր քանի» ստվար ժողովածուն անպայման երեւույթ է ոչ միայն գրողի ստեղծագործական կյանքում, այլեւ հայ առակագրության անդաստանում: Նրա ողջ ստեղծագործական ուղեշարում հետեւողականորեն մի գիծ շարունակ եղել է առաջին պլանում եւ շատ կողմերով պայմանավորել գրողի նրա խառնվածքը, ստեղծագործական բնավորության հիմնական առանձնահատկությունը: Դա Կարայանի զգայուն վերաբերմունքն ու սթափ հայացքն է մարդու ճակատագրի հանդեպ, նրա ինքնությունն ու արժանապատվության համար գրողական այրումը: Խեղված անհատների, կյանքի անարդարությունների պատկերահանն է Ռոբերտ Կարայանը: Նրա մի առանձնակի արժանավորությունն արդիականության ջիղն է, ժամանակի հոգսերին արձագանքելու, իսկ արձագանքի մեջ էլ քաղաքացիական կիրք ու պաթոս ներդնելու հատկությունը: Վկա գրողի գեղեցիկ հրապարակախոսությունը, մամուլի էջերում զգաստություն ու սթափություն կոչող, մարդկային ու բարոյական ազնիվ մղումներով լույս աշխարհ եկած ոչ քիչ հոդվածները:

Մենք հավաստում ենք գրաքննադատի անկեղծ խոսքին եւ համոզված ենք, որ այդ ժողովածուին կանդրադառնան նաեւ ուրիշները: Շուտով, երբ համայն հայությունը նշելու է իր դարավոր պատմության ազգապահպան ամենանշանակալից գոյամարտի՝ Սարդարապատի փառապանծ հաղթանակի 80-ամյակը, անկարելի է հարգանքով եւ գնահատությամբ չհիշել ու հիշատակել նրա «Արեւը գեղեցիկ է մայրամուտին» (1974) եւ «Փրկություն» (1983) վեպերը: Գիտեմ, որ դրանց, հատկապես վերջինիս «ծնունդը», դժվար եղավ: Այդ գործին օգնեց նաեւ տաղանդավոր պատմաբան Ջոն Կիրակոսյանը: Այդ գրքերը գրախանութներից անմիջապես թեւածեցին ընթերցողների տները, դարձան նրանց սեղանի գրքերը եւ ասուխոսի թեման: Ինձ հայտնի են զանազան մասնագիտության շատ ընթերցողների դրական կարծիքները: Դրանք չեն երեւում բուկինիստական գրախանութներում: Եզրակացությունը մեկն է. ընթերցողները չեն ուզում բաժանվել սիրած գրքերից:

Իսկ այն օրերին Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Առաջինը գրողին իր տիկնոջ հետ հրավիրեց Սուրբ Էջմիածին՝ Վեհարան եւ իր գնահատությունն ու օրհնանքը բերեց ու «Փրկություն» վեպի առիթով՝ շնորհազարդելով մակագրությամբ՝ «Հայրենաշունչ Ռոբերտ Կարայանին՝ հայրական օրհնությամբ եւ լուսառատ գնահատանքով: 1983 թ. 22 հոկտեմբերի»:

Այսօր ես մտաբերում եմ 1967 թ. մայիսյան անմոռանալի օրը: Աշտարակի շրջանի Ուջան գյուղում մեծ տոնախմբություն եղավ՝ ժողովրդի նախաձեռնությամբ եւ միջոցներով ստեղծված Զորավար Անդրանիկի արձանի բացման առթիվ: Ազգային ոգու զարթոնքի հանդեպ հարուցվող դժվարին եւ խոչընդոտող ժամանակներ էին: Ուջանում այդ օրը հավաքվածների մեջ պաշտոնական դեմքերի փոխարեն ԿԳԲ-ի քողարկված աշխատակիցներն էին, Կարայանը հանդիսության ելույթ ունեցողներից էր, մեկը նրանցից, ովքեր գործուն մասնակցություն ունեցան արձանի տեղադրմանն ու բացմանը...

Իրավ, խիզախ ու ըմբոստ ոգու տեր հայրենասեր անձնավորություն է Ռոբերտ Կարայանը: Մի բան, որը նկարագիրն է ազնիվ հայի ու ճշմարիտ գրողի:

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՒՆԱՆՅԱՆ

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԱՄԲԻՈՆ

Բրիտանիան օգնության ձեռք է մեկնում Վայոց Ձորին

Այսօր ինչպես հանրապետության, այնպես էլ Վայոց Ձոր մարզի առաջին անհրաժեշտության կառույցներ՝ դպրոցներ, ջրագծեր, բուժկետեր, գտնվում են անմխիթար վիճակում: Պատճառը բոլորիս է հայտնի. վերջին 10 տարիների ընթացքում շատ քչերն են ենթարկվել վերանորոգման:

Աշխատանքային այդ բացը մարզում լրացնում են բրիտանական OXFAM կազմակերպությունն ու փախստականների հարցերով զբաղվող Նորվեգական գրասենյակը: Նրանց ուժերով եւ Վայոց Ձորի մարզպետ Պ. Մանուկյանի անմիջական աջակցությամբ 1997-ին բարեկարգման որոշ ծրագրեր արդեն իրականացվել են: Նորվեգական գրասենյակի միջոցով վերակառուցվել եւ շահագործման է հանձնվել Եղեգնաձորի սահմանամերձ Խաչիկ գյուղի դպրոցը: OXFAM-ի կողմից կատարված աշխատանքներից հարկ է նշել Գոմք, Եղեգիս եւ Նոր Ազնաբերդ գյուղերի բուժկետերի վերանորոգումը:

Վերջերս վերոհիշյալ կազմակերպությունների ղեկավարների եւ մարզպետի հետ տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ քննարկվեցին 1998 թ. կատարվելիք ծրագրերը: Նորվեգական գրասենյակի ղեկավար Յան Վիլումսենը շրջայց կատարելով մարզի դպրոցներում, առանձնացրեց դրանցից 11-ը, որոնք անհապաղ վերանորոգման կարիք ունեն:

Իսկ OXFAM-ը շուտով կսկսի մարզի 9 գյուղերի բուժկետերի եւ ջրագծերի շինարարական աշխատանքները:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԿԱՆԱԴԱ

Տորոնտոհայությունը մասնակցեց քայլարշավին

Արցախի ազատագրման տասնամյակի առթիվ, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Տորոնտոյի մասնաճյուղը կազմակերպել էր տարեկան քայլարշավ, որը տեղի էր ունեցել մայիսի 24-ին, հաղորդում է Կանադայում հրատարակվող «Ապագայ» ազգային, մշակութային եւ հասարակական շաբաթաթերթը:

Զորակցման այդ քայլարշավից գոյացած գումարը տրամադրվելու է Ստեփանակերտի բնագիտության եւ թվաբանության մասնագիտացված դպրոցի շինարարության ծրագրին, որը Ֆրանսիայի Ալեն Մանուկյան ֆոնդի եւ «Հայաստան» հիմնադրամի Արգենտինայի մասնաճյուղի հետ հանձն են առել Կանադայի մասնաճյուղերը:

Դպրոցում, որն ունենալու է 200-250 աշակերտ, ստեղծվելու է այնպիսի մթնոլորտ, որը նպաստի երեխաների ձիրքերի զարգացմանը:

Նախատեսված է, որ Տորոնտոյի մասնաճյուղը 200 հազար դոլարով կմասնակցի 800 հազար ընդհանուր արժողությամբ շինարարական աշխատանքներին, որոնք համաձայն թերթի լրատվության, արդեն իսկ սկսված են:

«Քայլարշավի ամբողջ ընթացքում մտովի ձեզ հետ եմ լինելու», գրել է Մեծ Բրիտանիայի լորդերի պալատի փոխնախագահ լեդի Քերոլայն Քոքսը իր շնորհավորական երկտողում, որը նա հղել է Տորոնտոյի հիմնադրամին առ ի քաջալերանք տարված աշխատանքին:

Հ. Օ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՆԿՅՈՒՆ

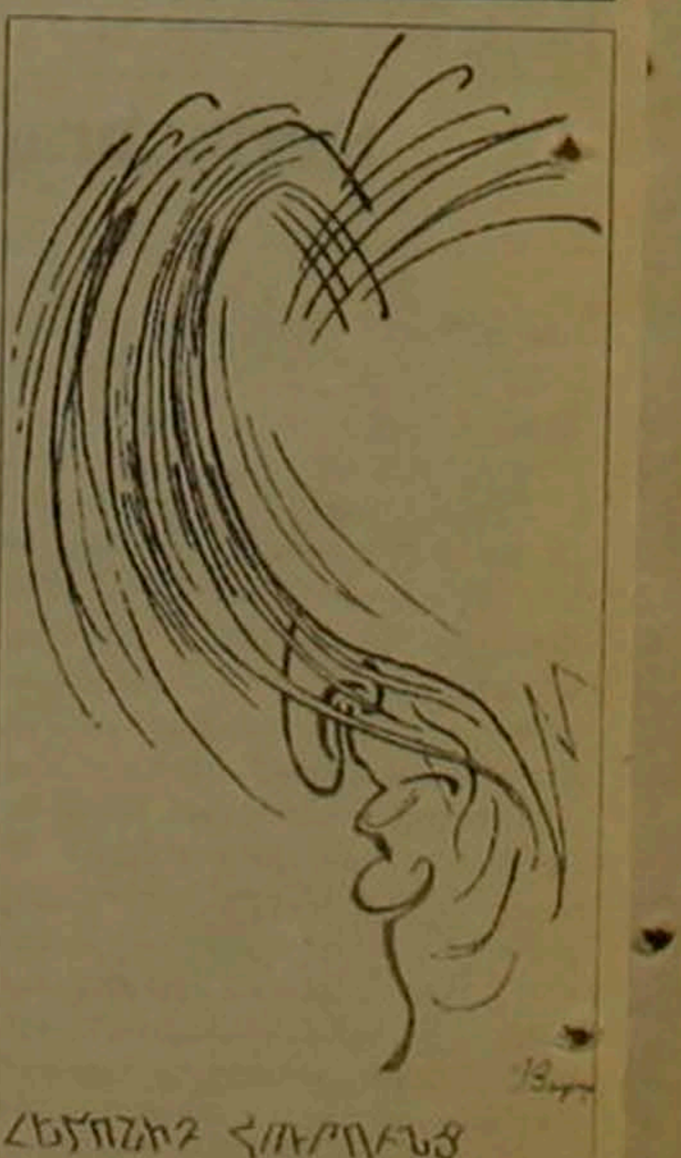

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ֆրանսիան պատրաստվում է

Ճակատագրի չար խա՞ղ

Ֆրանսիայում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի 16-րդ առաջնության բացմանն ընդամենը 6 օր է մնացել: Լրացավ հավաքականների կազմերը պաշտոնապես ներկայացնելու ժամկետը (մենք այն կներկայացնենք ընթերցողներին):

Ինչպես նշում են մասնագետները, այս անգամ ճակատագրի ինչ-որ չար խաղով իրար հետեւից լուրջ վնասվածքներ են ստանում եւ ֆուտբոլային խոշոր ստուգատեսին մասնակցելուց զրկվում հայտնի խաղացողներ:

Համարյա մեկ ամիս առաջ ստացած վնասվածքից հետո թվում էր, թե Բրազիլիայի հավաքականի առաջատարներից մեկը, աշխարհի նախորդ առաջնության լավագույն խաղացող Ռոմարիոն կապիտանի եւ հանդես կգա Ֆրանսիա-98-ում: Լավատեսորեն էին տրամադրված թիմի մարզիչ Մարիո Զագալոն, բժիշկ Լիդիո Տոլեդոն: Սակայն, ավաղ... Վնասվածքն ավելի լուրջ էր, քան թվում էր: Բրազիլիայի հավաքականի ղեկավարները 32-ամյա Ռոմարիոյին որոշեցին փոխարինել Լեւերկուզենի (Գերմանիա) «Բայեր» թիմի հարձակվող, 22-ամյա Էմերսոնով: Իսկ մամուլի ասուլիսում Ռոմարիոն չկարողացավ զսպել արցունքները...

Վնասվածքները շարունակում են հետապնդել Իտալիայի թիմին: Աշխարհի առաջնությունում հանդես գալու հնարավորությունից զրկվեց նաեւ հավաքականի հիմնական դարպասապահ Անջելո Պերուցցին (Թուրինի «Յուվենտուս»): Այժմ հավաքականի առաջին դարպասապահի դերը կստանձնի Ջանլուկա Պալյուկան: Գլխավոր մարզիչ Չեզարե Մալդինին շտապ կարգով թիմ հրավիրեց Ֆրանչեսկո Տոլդոյին («Ֆիորենտինա»):

Օրերս հայտնի դարձավ, որ Անգլիայի հավաքականի անդամ, «Արսենալ» թիմի 34-ամյա Իան Ռայթը եւս վնասվածքի պատճառով չի մասնակցի աշխարհի առաջնությանը: Ֆրանսիայում հանդես չի գա անգլիացի նաեւ մեկ այլ հանրահայտ ֆուտբոլիստ, մարզասերների պաշտելի Պոլ Գասկոյնը: Նա խաղում էր Շոտլանդիայի «Գլազգո Ռեյնջերս» թիմում, ապա տեղափոխվեց անգլիական «Միդլսբրո», սակայն երկար ժամանակ խաղադաշտ դուրս չէր գալիս: Վերջերս Գասկոյնը, որին փաղաքշաբար «Գազզա» են անվանում, կրկին հայտնվեց իր երկրի հավաքականի թեկնածուների կազմում, ստուգողական խաղերին մասնակցեց: Սակայն թիմի գլխավոր մարզիչ Գլեն Հոդլը նրան չընդգրկեց հավաքականում: Այս որոշումը երկրում շատերի բացասական վերաբերմունքն առաջացրեց: Իսկ ֆուտբոլի վետերան Քրիս Ուոդլն ասաց. «Դա կսպանի Գազզային, հանուն ֆուտբոլի է նա ապրում»:

Իր ֆուտբոլիստներին ասելու բան ունի Բրազիլիայի հավաքականի մարզիչ Զագալոն

Օդաչուների գործադուլը

Բոլորովին անսպասելիորեն խնդիրներ ծագեցին Ֆրանսիա-98-ի կազմակերպիչների համար: Օգտվելով հարմար պահից որոշ բնագավառների աշխատողներ պահանջներ դրեցին սպառնալով գործադուլներով:

Իսկ «Էր Ֆրանս» պետական ավիաընկերության օդաչուները սպառնալիքից անցան գործի. հունիսի 1-ից նրանք գործադուլ են անում պահանջելով աշխատավարձի բարձրացում եւ ընկերության բաժնետոմսերի մի մասը: Սակայն հայտնի է, որ Ֆրանսիայի օդաչուները Եվրոպայում ամենաբարձր վարձատրություն ստացողներն են: Նրանց չեն աջակցում «Էր Ֆրանսի» մյուս աշխատողները: Իսկ ընկերության ղեկավարությունը կոշտ դիրք է բռնել եւ ոչ մի դեպքում մտադիր չէ զիջել: Այս օրերին դադարեցված են միջազգային չվերթների 83 եւ ներքին չվերթների 70 տոկոսը: Ավիաընկերությունը ֆինանսական զգալի կորուստներ է կրում՝ օրական 100 մլն ֆրանկ: Սակայն ղեկավարությունը համարում է, որ ավելի մեծ են բարոյական կորուստները. չափազանց դժվար կլինի վերադարձնել ուղեւորների վստահությունը: «Էր Ֆրանսի» ներկայացուցիչները օդաչուների արհմիությանը բանակցություններ են առաջարկում, սակայն ամեն ինչ զուր է:

Ընկերության ղեկավարները նշում են, որ աշխարհի առաջնությանն անմիջապես նախորդող գործադուլը շանտաժ է, իսկ մյուսները գործադուլի մասնակիցների հավակնությունների պատճառը չպետք է դառնան:

ՖԻՖԱ-ն պարգեւատրում է

Ֆուտբոլային ասոցիացիաների միջազգային ֆեդերացիայի 51-րդ կոնգրեսում, որի բացումը տեղի կունենա Փարիզում, աշխարհի առաջնության նախօրեին հունիսի 7-ին, 10 հոգի կպարգեւատրվեն ՖԻՖԱ-ի «Ծառայությունների համար» պատվավոր շքանշանով: Դրա կրողներից մեկը կդառնա Գերմանիայի հավաքականի կազմում 1974 թվականին աշխարհի չեմպիոն դարձած, առաջնությունների պատմության մեջ լավագույն ռմբարկու Գերդ Մյուլլերը: Պարգեւի կարժանանան նաեւ ՀԱՀ-ի նախագահ Նելսոն Մանդելան, ԱՄՆ-ի հավաքականի կազմում Ատլանտայի 1996 թվականի օլիմպիադայի հաղթող եւ 1991 թ. աշխարհի չեմպիոնուհի Միշել Էյկերսը, 1966 թվականին աշխարհի առաջնություններում Բրազիլիայի հավաքականի դարպասապահ Ժիլմարը, Ֆրանսիա-98-ի կազմկոմիտեի համանախագահ Ֆեռնան Սաստրը եւ ուրիշներ:

ԵՐԵՎԱՆ

Սուրեն Բարսեղյանը նշանակվեց ֆուտբոլի Հայաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչ

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մարզչական խորհրդի եւ գործադիր կոմիտեի որոշմամբ հանրապետության հավաքականի գլխավոր մարզիչ է նշանակվել ճանաչված մասնագետ, 48-ամյա Սուրեն Բարսեղյանը: Նա ժամանակին խաղացել է հանրապետության վարպետների թիմում, այնուհետեւ անցել է մարզչական գործունեության: Մասնավորապես, որպես մարզիչ նա աշխատել է Երեւանի «Արարատ» եւ Աբովյանի «Կոտայք» թիմերում: Վերջին հինգ տարիների ընթացքում Բարսեղյանն աշխատում էր Լիբանանում, մարզում էր տեղի հայկական թիմերը:

Սուրեն Բարսեղյանի գլխավորությամբ Հայաստանի հավաքականը շուտով կսկսի նախապատրաստությունը Եվրոպայի հերթական առաջնության ընտրական խաղերին, որոնք կանցկացվեն այս տարվա հոկտեմբերից: Հիշեցնենք, որ մեր թիմի մրցակիցներն ընտրական խաղերում կլինեն Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Ֆրանսիայի, Իսլանդիայի եւ Անդորրայի հավաքականները:

ՌԵՆՁՅՈՒ

Կորոշեն հանրապետության չեմպիոնին

Շախմատի, շաշկու եւ ռենձյուի մարզադպրոցում (Տիգրան Մեծի պող. 40) ավարտին է մոտեցել ռենձյուի Հայաստանի 15-րդ առաջնությունը: Այն ՀՀ ֆեդերացիայի կողմից նախատեսված մեծաթիվ միջոցառումներից 8-րդն է եւ ամենաորոշիչը հանրապետության հավաքական թիմի կազմավորման խնդրում: Հիշեցնենք, որ Հայաստանի ռենձյուիստները պետք է մասնակցեն սեպտեմբերի 10-17-ը Երեւանում անցկացվելիք աշխարհի թիմային առաջնությանը:

Հանրապետության առաջնությունն անցկացվում է շվեյցարական մրցակարգով, 8 տուրով: Մասնակցում են ՀՀ կանանց, պատանիների, ինչպես նաեւ Երեւանի առաջնություններում հաջող հանդես եկած մասնակիցները, մարզերի մի շարք ուժեղագույն մարզիկներ՝ ընդամենը 32 հոգի: Առաջին 8 տեղերը գրաված մասնակիցներն իրավունք են ստանում ընդգրկվելու հավաքականում: Մրցաշարն անցնում է շատ հետաքրքիր պայքարում: Դրան նպաստում է նաեւ այն, որ «Օմեգա» ֆիրման սահմանել է մի շարք մրցանակներ, բացի այդ, յուրաքանչյուր միավորը խրախուսվում է դրամական պարգեւով: Խաղացվել է 6 տուր: Միանձնյա առաջատարը գրոսմայստեր Ալբերտ Պողոսյանն է, որը 6 միավոր է վաստակել: Անսպասելիորեն 2-րդ տեղում է ընթանում Մարինե Մինասյանը. նա ունի 5 միավոր: 3-4-րդ տեղերում են սպորտի վարպետներ Ներսես Գրիգորյանն ու Արմեն Ստեփանյանը, որոնք վաստակել են 4,5-ական միավոր: Նրանցից կես միավորով են հետ մնում 6 մասնակիցներ:

ՄԻՔԱՅԵԼ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Առաջնության գլխավոր մրցավար

ՇԱԽՄԱՏ

Շիրով-Կրամնիկ՝ 4-3

Իսպանիայի առողջարանային Կասորլա քաղաքում շարունակվում է Շախմատի համաշխարհային խորհրդի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի կոչման հավակնորդների մրցախաղը Վլադիմիր Կրամնիկի (Ռուսաստան) եւ Ալեքսեյ Շիրովի (Իսպանիա) միջեւ: Անցկացված 7 պարտիաներից միայն մեկում՝ 4-րդում է արդյունավետ ելք գրանցվել: Այդ հանդիպման ժամանակ Շիրովը, օգտվելով մրցակցի անվստահ խաղից, հասավ հաղթանակի: Հաջորդ 3 պարտիաներում Կրամնիկը փորձում է ամեն գնով հավասարեցնել հաշիվը, սակայն այդ բանը առայժմ չի հաջողվում նրան: 7 հանդիպումներից հետո առջեւում է Շիրովը՝ հաշիվը 4-3 է: Հիշեցնենք, որ մրցախաղում նախատեսված է 10 պարտիա անցկացնել: Իսկ հավասար՝ 5-5 արդյունքի դեպքում լրացուցիչ խաղեր կանցկացվեն:

Առայժմ՝ 50 տոկոսանոց արդյունք

Սարաեւո քաղաքում անցկացվում է «Բոսնիա» միջազգային մրցաշարը, որին մասնակցում են 7 երկրների 10 գրոսմայստերներ՝ Պրեդրագ Նիկոլիչը, Էմիր Դիզդարեւիչը, Իվան Սոկոլովը, Բոյան Կուրաժիցան (բոլորը՝ Բոսնիա), Զդենկո Կոժուլը (Խորվաթիա), Վիկտոր Կորչնոյը (Շվեյցարիա), Երուն Պիկետը (Հոլանդիա), Կիրիլ Գեորգիեւը (Բուլղարիա), Եվգենի Բարեեւը (Ռուսաստան) եւ Սմբատ Լպուտյանը (Հայաստան): Մրցաշարը, ըստ ՖԻԴԵ-ի դասակարգման, բավականին բարձր՝ 15-րդ կարգ ունի:

Մրցաշարում արդեն երեք տուր է անցկացվել: Առյուծակը գլխավորում են երկու շախմատիստներ՝ Բարեեւը եւ Կորչնոյը, որոնք 2,5-ական միավոր են վաստակել: 2-ական միավոր ունեն Գեորգիեւը եւ Սոկոլովը, 1,5-ական՝ Դիզդարեւիչը եւ Լպուտյանը:

Երեւանցի Սմբատ Լպուտյանը առաջին տուրում հաղթել է Պիկետին, երկրորդում պարտություն է կրել Գեորգիեւից, իսկ երրորդ պարտիան ոչ-ոքի է ավարտել Նիկոլիչի հետ:

«Սթենլիի գավաթի» մրցումներում շատ հաջող է խաղում «Բուֆֆալո» թիմի դարպասապահ Դոմինիկ Հաշեկը:

Գլխավոր հավակնորդի պարտությունը

Թենիսի «Մեծ սաղավարտ» շարքի երկրորդ մրցաշարում՝ Ֆրանսիայի բաց առաջնությունում անցկացվեցին քառորդ եզրափակիչ փուլի հանդիպումները:

Կանանց մրցաշարում ամենահետաքրքիրը երկու 17-ամյա թենիսիստուհիների՝ աշխարհի թիվ 1 ռակետ Մարտինա Հինգիսի (Շվեյցարիա) եւ Վենուս Վիլյամսի (ԱՄՆ) հանդիպումն էր: Այս տարի կայացած նրանց 4 հանդիպումներից 2-ում հաղթել էր Հինգիսը, 2-ում՝ Վիլյամսը: Այս խաղը, շատերի կարծիքով, արժանի էր, որպեսզի կայանար եզրափակիչում: Իրոք, հանդիպման մասնակիցները ցուցադրեցին բարձրակարգ թենիս: Իսկ ավելի ճշգրիտ ու հուսալի էր գործում շվեյցարուհին: Նա հաղթեց 6-3, 6-4 հաշվով եւ մտավ կիսաեզրափակիչ: Այստեղ Հինգիսի մրցակիցը կլինի ԱՄՆ-ի մեկ այլ ներկայացուցիչ՝ Մոնիկա Սելեշը: Վերջինս քառորդ եզրափակիչում պարտության մատնեց Յանա Նովոտնային (Չեխիա)՝ 4-6, 6-3, 6-3:

Քառորդ եզրափակիչի մյուս երկու հանդիպումներն այսպիսի ավարտ ունեցան. Արանտսա Սանչես (Իսպանիա) - Պեթի Շնայդեր (Շվեյցարիա)՝ 6-2, 6-7, 6-0, Լինդսեյ Դեւենպորտ (ԱՄՆ) - Իվա Մայոլի (Խորվաթիա)՝ 6-1, 5-7, 6-3: Կիսաեզրափակիչի մյուս զույգը կկազմեն Սանչեսը եւ Դեւենպորտը:

Տղամարդկանց մրցաշարում անակնկալ գրանցվեց՝ չեմպիոնի կոչման գլխավոր հավակնորդ Մարսելո

Ռիոսը (Չիլի) պարտություն կրեց իսպանացի Կառլոս Մոյայից: Հաշիվն է 6-1, 2-6, 6-2, 6-4: Այժմ կիսաեզրափակիչում Մոյան պետք է հանդիպի իր հայրենակից Ֆելիքս Մանտիլյայի հետ, որը 6-4, 6-2, 4-6, 6-3 հաշվով հաղթեց ավստրիացի Թոմաս Մուստերին:

Կիսաեզրափակիչ մյուս խաղում կմրցեն Ֆիլիպ Դեվուլֆ (Բելգիա) - Ալեքս Կորետխա (Իսպանիա), Սեդրիկ Պյոլին (Ֆրանսիա) - Հաշեմ Արազի (Մարոկո) զույգերի հաղթողները:

Մոսկվացիները պատրաստվում են նախապես

«Կրեմլի գավաթ» ավանդական մրցաշարի կազմակերպիչները Մոսկվայի «Մետրոպոլ» հյուրանոցում անցկացրեցին հանդիպում, որի ընթացքում ներկաներին ծանոթացրեցին իրենց ծրագրերին: Ինչպես նշեց Շամիլ Տարպիշչեւը, աշնանը կայանալիք մրցումներին իրենք նախապես են պատրաստվում, ամեն ինչ անում են, որպեսզի մրցաշարը աշխարհի հեղինակավոր մրցումների շարքին դասվի: Տարեցտարի ավելացվում է մրցանակային հիմնադրամը, եւ այս տարի այն կկազմի ավելի քան 2 մլն դոլար:

Մրցաշարին մասնակցելու իրենց նախնական համաձայնությունն են տվել այնպիսի հանրաճանաչ թենիսիստ-թենիսիստուհիներ, ինչպիսիք են Մայքլ Չանգը, Գուստավո Կուերտենը, Մարկ Ռոսսեն, Եվգենի Կաֆելնիկովը, Յանա Նովոտնան, Վենուս Վիլյամսը, Կոնչիտա Մարտինեսը, Մոնիկա Սելեշը, Անկե Հուբերը:

ՔԱԺԻՆԸ ՎԱՐՈՒՄ Է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱՅՑ

Լին Պասկո. «Երեք կողմերի միջեւ ուղիղ խոսակցություն»

Այսօր պաշտոնական այցով Բաքվում է գտնվում ԱՄՆ վարչակազմի պատվիրակությունը պետական քարտուղարի՝ ԱՊՀ երկրների հարցերով հատուկ խորհրդական Ստեֆան Սեստանովիչի գլխավորությամբ: Ինչպես նշում է ինքը՝ պրն Սեստանովիչը, «ադրբեջանա-ամերիկյան հարաբերությունները լավ են եւ շարունակելու են զարգանալ»:

Երեկ, հունիսի 3-ին, պատվիրակությունը Երեւանում էր. շուրջ երկժամյա հանդիպում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ, «որի ընթացքում քննարկվեցին հայ-ամերիկյան փոխհարաբերություններին առնչվող բոլոր հարցերը»: Բացի այդ, հանդիպումներ նաեւ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի, ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի եւ այլ գերատեսչությունների ղեկավարների հետ:

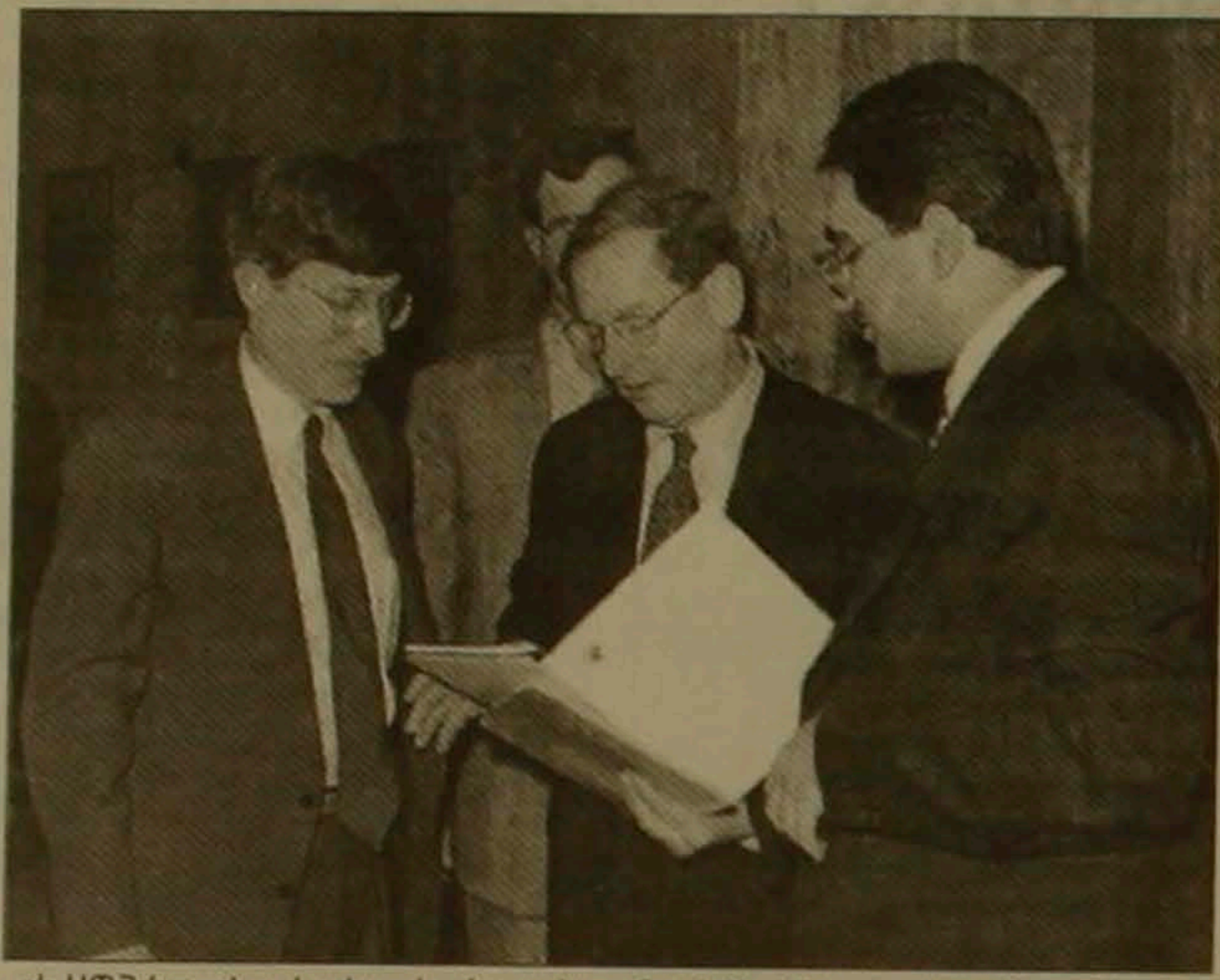

Օրվա երկրորդ կեսին ԱՄՆ պատվիրակությունն այցելեց նաեւ ՀՀ կառավարություն, ուր հանդիպեց վարչապետ Արմեն Դարբինյանի եւ այլ անձանց հետ: Պատվիրակության կազմում էին նաեւ Մինսկի խմբի ամերիկյան ներկայացուցիչ Լին Պասկոն եւ ԱՄՆ դեպարտամենտի ԱՊՀ հարցերով գլխավոր կոորդինատոր Ռիչարդ Մորնինգստարը:

Հանդիպումից անմիջապես հետո պրն Սեստանովիչը ճեպազրույց ունեցավ լրագրողների հետ. «Սա արդյունավետ քննարկումների օր էր. քննարկվեցին ռազմական անվտանգության, մարդասիրական օգնության խնդիրներ: Հատկապես կուզեմ նշել մեր 2-ժամյա հանդիպումը ՀՀ նախագահ պրն Քոչարյանի հետ: Կարող եմ ասել, որ հայ-ամերիկյան հարաբերությունները լավ վիճակում են»: Պատասխանելով այն հարցին, թե քննարկվե՞լ են կոնկրետ տնտեսական ծրագրերին վերաբերող հարցեր, պրն Սեստանովիչն ասաց միայն «այո»՝ խոսքը փոխանցելով Ռիչարդ Մորնինգստարին. «Մենք ունենք լայնածավալ օգնության ծրագիր, որի ծավալները հասնում են 130-140 մլն դոլարի: Օգնության նման ծավալները ցույց են տալիս, որ մենք կլինենք այստեղ»:

Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման վերաբերյալ Ստեֆան Սեստանովիչը ասաց. «Մենք գտնում ենք, որ Մինսկի խումբը պետք է շարունակի իր գործունեությունը մինչեւ հարցի դիվանագիտական լուծումը: Նման հարցեր նույնպես քննարկվել են մեր հանդիպումների ընթացքում, եւ առավել հանգամանորեն կքննարկվեն ՀՀ արտգործնախարարի՝ Վաշինգտոն կատարելիք այցի ժամանակ»:

Թե ինչպես է ԱՄՆ դեպարտամենտը գնահատում Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հայտարարությունը (Լեռնային Ղարաբաղի հարցի կարգավորման փաթեթային տարբերակի առնչությամբ), նա պատասխանեց. «Ես ծանոթ չեմ այդ հայտարարությանը եւ ոչինչ ասել չեմ կարող»: Մինչդեռ իր կողմից նշվեց, որ «մենք միշտ էլ կողմ ենք եղել հակամարտող կողմերի ուղիղ բանակցություններին, բայց որոշ մարդիկ դա չէին ցանկանում»:

Զրույցին զուգահեռ «Սնարք»-ի թղթակից Արման Ջիլավյանը մի կարճ զրույց ունեցավ Լին Պասկոյի հետ եւ տրամադրեց **«Ազգին»**: Ըստ Լին Պասկոյի «Մեր հիմնական նպատակը բանակցությունների վերսկսումն է հենց այս տարի: Այն կարծիքը, որ համանախագահները հակամարտող կողմերին ուզում են պարտադրել լուծման որեւէ տարբերակ՝ սխալ է: Մենք նպատակադրված ենք երեք կողմերի միջեւ հաստատել ուղիղ խոսակցություն: Կասկածներից վեր է, որ հարցի վերջնական լուծումը ենթադրում է հաշվի նստել երեք կողմերի՝ Հայաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի ժողովուրդների հետաքրքրությունների հետ: Մեր վերջնական նպատակն է տարածաշրջանում ստեղծել կայունություն եւ համագործակցություն»:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱ

Երեւանում ԻԻՀ դեսպանությունը շտապ վաճառում է 1988-ի արտադրության, մուգ մոխրագույն «BMW-730i» մակնիշի ավտոմեքենա: Ցանկացողները աշխատանքային օրերին կարող են այցելել ԻԻՀ դեսպանություն ժամը 9-17-ը, հետեւյալ հասցեով. Կոմիտաս, Բուդաղյան 1 կամ զանգահարել 280457 եւ 223340 հեռախոսահամարներով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

առանձնատուն, 80 քառ. մ ննջասենյակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:

Զանգահարել 27 22 57 ժամը 10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան
հատուկ դասընթացների բաժին

Հայ-ֆրանսիական հետազոտությունների հանձնաժողովի նախագահ, դոկտոր

ՀԵՆՐԻ ԱՍՏԱՐՋՅԱՆԸ

ներկայացնում է

«Քրդական հեղափոխությունը եւ հայ դատը»

Չորեքշաբթի՝ հունիսի 4-ին
ժամը 18:30-ին
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 27-16-58

ՄԻԴԼԵՆԴ ԱՐՄԵՆԻԱ ԲԱՆԿԸ

Ներմուծում է պլաստիկ քարտի նոր տեսակ՝

Դեբիտային քարտ GlobalAccess, որը թույլ է տալիս.

- Ձեր հաշիվներից կանխիկ փող հանել, ինչպես դրամի, այնպես էլ դոլարի տեսքով
- ստուգել Ձեր հաշիվները
- Միդլենդ Արմենիա Բանկի մի հաշվից մյուսին գումարներ փոխանցել
- ներդնել ավանդներ

Մեկ այդպիսի դեբիտային քարտի շնորհիվ Ձեր հաշիվներում եղած գումարը Ձեզ համար մատչելի կլինի օրական 24 ժամ, տարեկան 365 օր, աշխարհի 100 երկրներում գտնվող ավելի քան 350 000 կետերում

Եթե Ձեզ պետք է հենց այդպիսի հատկություններով քարտ, ապա Ձեզ պետք է Global Access, որը տրամադրում է Միդլենդ Արմենիա Բանկը, բանկ, որին կարելի է վստահել:

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ եւ **ՕՊԵՐԱՅԻ ԹԱՏՐՈՆԻ** մերձակայքում տեղադրված Ավտոմատ Գանձման Մեքենաները (ԱԳՄ) հնարավորություն են տալիս **ՇՈՒՐՋՕՐՅԱ** օգտվել ֆինանսական ծառայություններից:

Քարտ ստանալու համար դիմեք Հանրապետության հրապարակում գտնվող մեր բաժանմունք:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարեք 58-70-95, 58-70-88

ԵՏ

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) - պարբերաբար հրատարակվող տեղեկագրքերով - մագնիսական սկավառակներով - INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur):

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 835. Տպաքանակը՝ 3500. Ստորագրված է տպագրության՝ 3. 05. 1998. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@